

Pas op!

'Laat je laptop niet onbeheerd achter' | p.4 |

Zonnebrand

Crème schaadt het koraal op Bonaire | p.10 |

Samen lezen

Docent begint boekenclub voor hele campus | p.27 |

RESOURCE [NL]

Voor iedereen van Wageningen University & Research

nr. 19 – 31 mei 2018 – 12e jaargang

Waarom Nederlands leren?

Cursus helpt internationale student om vrienden te maken | p.24

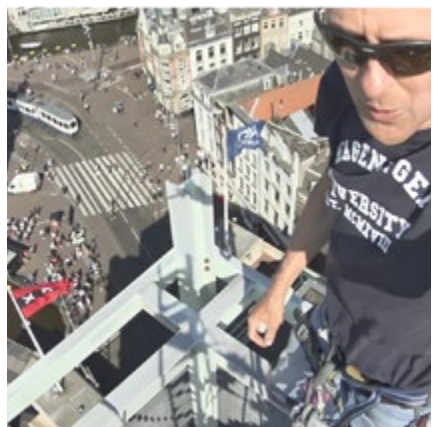
SLAPEN IN KARTON

Er hing een festivalachtige vibe op het grasveld tussen Forum en Atlas afgelopen weekend. Zo'n 55 studenten bivakkeerden er in kartonnen tenten, die je soms ook op muziekfestivals ziet. De kampeerders deden mee aan het Innovation Summer Camp. Overdag volgden ze workshops en lezingen over het ideale studieklimaat van de toekomst, 's avonds feestten ze op het dakterras van Orion. Het zomerkamp resulteerde in negen plannetjes, variërend van apps die je ondersteunen bij het studeren tot tips over ontspanning in tijden van stress. LvdN, foto Sven Menschel

>> INHOUD

nr. 19 – 12e jaargang

>> **10**

HOOG!

Meteoroloog zet meetapparatuur op Amsterdams hotel

>> **12**

UIT ALLE WINDSTREKEN

Hoe WUR in 100 jaar steeds internationaler werd

>> **18**

PASSIE VOOR CHEMIE

Al had Han Zuilhof ook wel filosoof willen worden

EN VERDER

- 4 Fresco herbenoemd
- 5 Niet meer de duurzaamste
- 7 Expositie over 100 jaar WUR
- 8 Meer planten konden ooit stikstof binden
- 8 Consument hoeft geen kweekvlees
- 9 Buxusmot is blijvertje
- 11 'Dierproeven moet je ook herhalen'
- 27 Ondertussen in Egypte

SDG, WIE DOET ER MEE?

De Nederlandse overheid wil bijdragen aan armoedebestrijding, goed onderwijs en schoon drinkwater voor iedereen, duurzame productie en consumptie, en maatregelen tegen klimaatverandering. Daarom stellen alle subsidieverstrekkers in Nederland fondsen beschikbaar voor de *sustainable development goals* (SDG's) van de Verenigde Naties (zie p.6). Onderzoeksfinancier NWO heeft bijvoorbeeld twee potjes voor projecten die zich richten op de SDG's. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft een fonds voor SDG-partnerships (waarbij de deelnemers wel 50 procent van het budget zelf moeten meenemen). En WUR zelf heeft het Interdisciplinary Research and Education Fund (INREF), dat zich eveneens op de SDG's richt. Nu kunnen er twee dingen gebeuren. Alle WUR-groepen gaan vrolijk langs elkaar heen werken en via hit and run overall eigen projecten indienen. Of iemand gaat de inschrijvingen voor deze fondsen coördineren, waarbij diegene allereerst nagaat of WUR het INREF-geld als contrafinanciering mag gebruiken bij projecten van NWO en Buitenlandse Zaken. Zijn we al zo ver gevorderd met One Wageningen dat dit laatste scenario werkelijkheid wordt?

Albert Sikkema, redacteur

>> Ken je deze dieren? Dan mag je de Hoge Veluwe helpen! | p.6

‘PAS OP VOOR DIEVEN OP DE CAMPUS’

Er worden de laatste maanden geregeld spullen gestolen in en rond onderwijsgebouwen op de campus. Dat blijkt uit cijfers van de Wageningse politie en verhalen van studenten. Locatiemanager Ludy Zeeuwen van Forum denkt dat er sprake is van een toename. Ze raadt studenten aan om voorzichtig te zijn.

In de eerste maanden van 2018 is er bij de Wageningse politie aangifte gedaan van diefstal van vier laptops, zes fietsen, een portemonnee en een mobiele telefoon op de campus. In werkelijkheid zijn er waarschijnlijk meer spullen ontvreemd, denkt Zeeuwen, omdat ze de indruk heeft dat er niet altijd aangifte wordt gedaan.

Vooraf Orion en Forum, beide vrij toegankelijk, lijken populair bij dieven. De gemelde diefstallen van de laptops, portemonnee en telefoon vonden in deze gebouwen plaats. De fietsen werden ge-

stolen bij Atlas, Helix en Axis.

‘Studenten die op rustige plekjes werken, denken dat ze hun laptop wel even kunnen laten liggen’, vertelt Zeeuwen. ‘Ik snap dat ook wel, als je even naar de wc moet of even pauze wilt nemen. Maar als je dan drie kwartier weggaat en je laptop zo achterlaat, met je masterscriptie erop en geen back-up, dan kunnen er vervelende dingen gebeuren.’

Eerstejaars student Bedrijfs- en Consumentenwetenschappen Aniek Hoonhorst maakte op 30 april een praatje met een vriend in Forum. Toen ze haar tas weer pakte, die vlak naast haar stond, zag ze dat haar laptop weg was. ‘Ik was in shock.’ Een week later is het weer raak. Terwijl Eva Elseman, student Voeding en Gezondheid, een tentamen maakt in Orion, werden haar laptop, portemonnee en sleutels gestolen uit haar tas.

Wijkagent Jos Smits denkt niet

FOTO: SVEN MENSCHEL

▲ Studenten laten vaak hun laptop achter in de bibliotheek als ze even pauze nemen.

dat er sprake is van een piek in het aantal diefstallen. ‘Maar elke diefstal er een te veel. Dus ook al ga je maar heel even weg: neem je laptop mee of leg ‘m in een kluisje.’ Studenten worden via informatie-

schermen in de onderwijsgebouwen gewaarschuwd om hun waardevolle spullen niet onbeheerd achter te laten. Slachtoffers van diefstal krijgen het advies aangifte te doen bij de politie. **LZ, KT**

‘RELEVANTIE WUR MOET VERDER WORDEN VERGROOT’

Louise Fresco (1952) blijft nog vier jaar aan als voorzitter van de raad van bestuur van WUR. Dat heeft de raad van toezicht bekendgemaakt. In de komende periode wil ze dat WUR ‘gewoon wereldtop blijft’ én haar maatschappelijke relevantie vergroot.

Wat heb je de afgelopen vier jaar bereikt?

‘Er liggen grote dossiers in het hart van ons werkveld. Vanaf dag één heb ik me daarom ingezet om de dialoog met de samenleving te voeren. Waardecreatie was ook een belangrijk punt. We zijn in meer landen actief en hebben met meer partijen banden aangeknoopt. Daarnaast heb ik me in het kader van One Wageningen hard gemaakt voor het versterken van de band tussen de eenheden, maar ook tussen de fundamentele en toegepaste wetenschap.’

Wat is je plan voor de komende tijd?

‘Het is een cruciale tijd waarin er veel verandert rondom WUR. De manier waarop de samenleving kijkt naar de food- en agrosector is de laatste jaren sterk veranderd. Wij moeten ons daartoe verhouden en ons bijvoorbeeld niet alleen op het

standpunt stellen dat de wetenschap gelijk heeft. We moeten aangeven wat de consequenties zijn van bepaalde maatschappelijke keuzes, opties aangeven voor politiek en maatschappij. Daarnaast is de geopolitieke context veranderd. Denk aan Brexit, de opkomst van China. Welke invloed gaat dat hebben op regulatie van bijvoorbeeld genetische modificatie? Verder ligt de vraag voor hoe het onderwijs gaat veranderen. Blijven we ons richten op de groep van 18 tot 22 of richten we ons op iedereen die levenslang wil leren?’

Waar staat WUR over vier jaar?

‘Intern gezien moet One Wageningen nog sterker staan. Extern gezien moet de relevantie van WUR verder vergroot worden. De maatschappij staat voor zulke belangrijke transitievraagstukken rondom landbouw, voedsel en energie. Geld is daarin niet de beperkende factor, maar wel de vraag hoe je die transitie vormgeeft. WUR kan daarin een rol spelen door te komen met goede opties. En uiteraard moeten we qua onderzoek en onderwijs ook gewoon wereldtop blijven.’ **AVÉ**

Lees ook de rubriek *Opinie* op p.22.

FOTO: GUY ACKERMANS

▲ Louise Fresco: ‘We moeten aangeven wat de consequenties zijn van bepaalde maatschappelijke keuzes.’

NIET MEER DE DUURZAAMSTE UNIVERSITEIT

Eindhoven goud, Wageningen zilver. Het is even slikken, maar Wageningen University is niet langer de meest duurzame universiteit van Nederland.

Na vijf opeenvolgende jaren winst ging de SustainaBul 2018 voor het eerst sinds de invoering van deze award door Studenten van Morgen niet naar Wageningen. Met zes punten verschil (386 om 392) eindigde Wageningen achter de Technische Universiteit Eindhoven (TUE). En dat is

best erg, reageert Erna Maters van het Facilitair Bedrijf. 'Maar Eindhoven heeft verdiend gewonnen.'

TUE kreeg vooral lof toegevoegd voor haar studententeams. Deze groepen studenten pakken projecten aan die vaak tot start-ups leiden. Het Solar Team bijvoorbeeld bouwt een gezinsauto op zonne-energie. Blue Jay ontwikkelt een indoor drone die als assistent in de gezondheidszorg kan dienen.

Volgens Maters is Wageningen er dit jaar minder in

geslaagd om aansprekende voorbeelden van duurzame projecten voor het voetlicht te brengen. 'Wij hebben de activiteiten rondom moderne slavernij naar voren gebracht. Maar Studenten voor Morgen zag dat kennelijk niet als voorbeeld van duurzaamheid.'

Dit jaar deden overigens maar negen universiteiten en vier hogescholen mee aan de ranking. Vorig jaar waren dat nog twintig instellingen. De organisatie wil de vragenlijst aanpassen, zodat meedoen minder werk vraagt. **📍 RK**

© COLUMN | GUIDO

Veni-aanvragers slechter af

Het opbouwen van een carrière in de academia is vreselijk lastig. Je moet eerst promoveren, en daarna zijn er vaak maar weinig postdocposities voor je beschikbaar.

Als het je al is gelukt om keer op keer een postdocplek te vinden, en je bent al een paar keer voor contracten van anderhalf jaar de hele wereld overgestoken, dan moet je nog maar hopen dat er daarna ergens een vacature komt voor een permanente positie binnen jouw gebied.

De overgrote meerderheid van de onderzoekers valt ergens gedurende dit traject uit, door desillusie of door het simpelweg niet vinden van een nieuwe baan na het aflopen van een contract. Eigenlijk is er maar één ding dat je kan redden: een persoonlijke beurs. Die geeft je de mogelijkheid om je eigen onderzoeksgeld 'mee te nemen', en daarmee een positie binnen de academia te bedingen.

Voor jonge onderzoekers is de belangrijkste persoonlijke beurs een Veni van 250 duizend euro van de NWO. Met dit geld kun je je eigen onderzoek opzetten.

NWO en universiteitenkoepel VSNU hebben de regels voor Veni-aanvragen dit jaar aangepast. Aanvragers zijn nu verplicht om een garantie aan te leveren dat een universiteit ze voor drie jaar wil huisvesten met hun onderzoek. In de praktijk betekent dit dat jouw universiteit bepaalt of jij een Veni kunt aanvragen en dat als je hem krijgt, je vervolgens niet meer kunt gaan rondshoppen met je 'eigen geld'. Kortom, de nieuwe regels maken de universiteit nog machtiger en de onderzoeker nog afhankelijker. Een slechte ontwikkeling voor zowel onderzoeker als onderzoeker. **📍**

Guido Camps (34) is dierenarts en postdoc bij Humane Voeding. Hij houdt van bakken, bijen houden en bijzondere dieren.

kort

>> FOTOBEEK

Wageningse natuur

De hashtag outdoorwageningen op Instagram belicht de natuur in en om Wageningen. Bedenker Ilonne Bongers van Bas Buitensport begon het online album ruim twee jaar geleden om er de nieuwe website van haar buitensportzaak mee op te fleuren. Het omvat inmiddels meer dan 900 posts, onder meer van medewerkers en studenten van WUR. De mooiste foto's zijn nu verzameld in het boek #outdoorwageningen. Het fotoboek van bijna honderd pagina's is te koop bij Bas Buitensport, Kniphorst en de Bruna in Wageningen voor 12,50 euro. **📍 RK**

FOTO: UITGEVERI BLAUWDRUK

>> ECONOMIC RESEARCH

Verhuizing naar Atlas

Wageningen Economic Research verhuist begin 2019 van de Leeuwenborch naar Atlas op de Wageningse campus. De sociale wetenschappers van de universiteit hebben door de groei van de studentenaantallen meer ruimte nodig. Aangezien de Leeuwenborch niet kan uitbreiden, verhuizen de circa honderd medewerkers van Wageningen Economic Research naar de vierde verdieping van Atlas. Die komt dit jaar vrij, omdat de bodem- en milieuwetenschappers verhuizen naar Lumen en Gaia. Naast de honderd medewerkers in Wageningen heeft Wageningen Economic Research zo'n 150 personeelsleden in Den Haag. Die verhuizen deze zomer van het Alexanderveld naar het World Trade Center. **📍 AS**

>> PARNASSIAPRIJS

Promovendus gelauwerd

Thijs Fijen, promovendus bij de leerstoelgroep Plantenecologie en Natuurbeheer, heeft de Zilveren Parnassia gewonnen. De prijs, een zilveren beeldje van de parnassia bloem, is bedoeld voor aanstormende onderzoekers die een bijdrage aan de natuurbescherming leveren. Fijen kreeg de prijs omdat zijn onderzoek de natuurbescherming verder helpt, maar ook vanwege zijn vrijwillige inzet. Zo is hij redactielid van het tijdschrift Dutch Birding, is hij een vogelgeluidenexpert en zat hij in het bestuur van de Jeugdbond voor Natuur en Milieustudie (JNM). In zijn promotieonderzoek kijkt Fijen naar de effecten van wilde bestuivers, zoals bijen en zweefvliegen, op de zaadopbrengst van prei. Zijn begeleider, David Kleijn, droeg hem voor aan de jury. **📍 SvG**

HERTEN EN VOSSEN SPOTTEN OP JE PC

In Nationaal Park De Hoge Veluwe staan zo'n zeventig wildcamera's die jaarlijks een miljoen kiekjes maken van dieren. Inmiddels bevat de database zo'n 4 miljoen foto's, waarvan pas de helft is bekeken. Vanaf deze week mag iedereen meehelpen om de dieren te identificeren.

FOTO: NP DE HOGE VELLUWE

'Met de beelden krijgen we een indruk hoe intensief de dieren de verschillende gebieden in het park gebruiken en op welke tijdstippen', vertelt ecooloog Patrick Jansen van de leerstoelgroep Resource Ecology. Die gegevens kunnen bijvoorbeeld worden gebruikt om beheermaatregelen te evalueren.

Je hoeft volgens Jansen geen dierenkenner te zijn om mee te helpen; op hogeveluwe.nl/snapshot worden deelnemers stap voor stap geholpen met het identificeren. 'Een vos kan iedereen er wel uit pikken, maar het verschil tussen een edelhert en een ree is bijvoorbeeld niet zo eenvoudig.'

Er wordt volgens Jansen erg enthousiast gereageerd. 'Een paar uur na de bekendmaking hadden al honderden mensen zich aangemeld en waren er al zo'n 40 duizend foto's geïdentificeerd!' **TL**

NIEUW ONTWIKKELINGSBELEID BIEDT KANSEN VOOR WUR

Het nieuwe Nederlandse ontwikkelingsbeleid biedt kansen voor WUR, zegt Eric Smaling, coördinator van diverse WUR-projecten in ontwikkelingslanden. Er komt onder meer een Klimaatfonds van 40 miljoen euro en een fonds van 70 miljoen gericht op de *sustainable development goals* (SDG's) van de VN.

Sigrid Kaag, minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, ontvouwde maandag 28 mei het nieuwe Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Dat heeft drie pijlers: handelsbevordering, armoedebestrijding en het tegengaan van migratie. De eerste twee pijlers zijn sterk met elkaar verbonden, omdat de nadruk bij de bestrijding van armoede niet meer ligt op hulp. Elk ontwikkelingsland wil volgens Kaag van een hulp- naar een handelsrelatie. Daarbij wil de minister de nadruk leggen op de *sustainable development goals* (SDG's) van de VN. Die doelen vormen het kader om de programma's voor hulp en handel uit te werken.

Kaag wil haar beleid daarnaast concentreren op West- en Noord-Afrika en het Arabisch schiereiland. Dit heeft te maken met het migratievraagstuk. Nederland wil meer werk en kansen bieden in die landen, maar ook migratie de kop indrukken, constateert Smaling.

Meerdere hoofdstukken in de nota van Kaag gaan over Wageningse thema's, zoals voedselzekerheid, landbouwontwikkeling en water. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan landrechten en het opzetten van programma's in kleine steden in de Sahel. Verder besteedt de minister aandacht aan het klimaat – er komt een Klimaatfonds van 40 miljoen euro –, aan het verduurzamen van mondiale waardenketens en aan gebruik van big data en blockchain in handelsstromen.

Op het gebied van de SDG's komt er een fonds van 70 miljoen euro voor projecten. De centrale thema's (werk en inkomen, voedingswaarde, waardenketens, circulaire economie) zijn voor WUR zeer relevant, zegt Smaling. 'Punt is wel dat dit SDG-partnershipprogramma 50 procent subsidie verstrekt. De rest moeten de indieners zelf betalen.'

Voor WUR zijn er naast kansen op opdrachten ook uitdagingen, voorziet Smaling. 'WUR moet goed kijken naar de verbinding van haar core business met werkgelegenheid, vluchtelingen, noodhulp en kampen, om zo de noodzaak tot migratie weg te nemen. Verder moeten we kijken of we goed genoeg zijn ingebed in Noord-Afrika en het Midden-Oosten om daar onze expertise in te zetten.' **AS**

FOTO: GEERT-JAN BRUINS

WAGENINGEN IN DE ETALAGE

Toeristen bekijken een verticale moestuin met led-verlichting bij boekhandel Atheneum aan het Spui in Amsterdam. De etalage van de bekende boekwinkel staat de komende twee weken geheel in het teken van voedsel, landbouw en andere Wageningse onderwerpen. WUR wil de Randstad onder meer op die manier kennis laten maken met haar onderzoek. Het project is onderdeel van de viering van het honderdjarige bestaan. **LdK**

EXPOSITIE TOONT WETENSCHAPPELIJK ERFGOED

Veel universiteiten hebben een eigen museum. Wageningen niet. Museum De Casteelse Poort vult tijdelijk dat gat op. *Gemaakt voor Stad en Wereld*, heet de expositie, die is bedoeld als cadeautje van de stad aan de 100-jarige universiteit.

De titel resoneert met de bekende pauselijke zegen *Urbi et Orbi*: voor de stad en de wereld. Zo'n zegen voor de stad is Wageningen University zeker, zei bestuursvoorzitter van het museum Jelle Vervloet (oud-hoogleraar Historische Geografie) bij de opening afgelopen zondag. 'Wat zou Wageningen zijn zonder WUR?'

De expositie zelf gaat op die vraag niet of nauwelijks in. De samenstellers hebben zich vooral uitgeput in het laten zien van de vruchten van 100 jaar Wageningse onderzoek. Die geschiedenis is opgehangen aan veertien markante personen. Grondleggers veelal van hun leerstoelgroep, zoals Van Uven (Wiskunde), Politiek (Vee fokkerij), Sprenger (Tuinbouwplantenteelt) en Bijhouwer (Tuin- en Landschapsarchitectuur).

Onder de veertien kopstukken bevinden zich

twee vrouwen: Mien Visser, de eerste vrouwelijke hoogleraar (Huishoudwetenschappen) en docent/auteur Iteke Weeda (Emancipatievraagstukken). De enige nog actieve wetenschapper die een eigen plek krijgt, is aquatisch ecooloog Marten Scheffer met zijn kantelpuntheorie. Zijn 'vitrine' is ook de enige waar bewegend beeld aan te pas komt.

Ondanks de wat statische opstelling is er genoeg te genieten. Blikvanger is de cartophoot van Hofstee, een voorloper van de moderne informatieverwerking in infographics. Hofstee werd in 1946 de eerste hoogleraar Sociologie in Wageningen. Samen met een fabrikant van puzzels ontwikkelde hij een landkaart – de cartophoot – van Nederland met 800 stukjes, die elk staan voor een van de toen bestaande gemeenten. De cartophoot is dus eigenlijk een steeds weer anders te leggen legpuzzel. Elke gemeente is daartoe in verschillende versies van arceringen en tinten beschikbaar. Het is wetenschappelijk erfgoed in optima forma. Evenals de edelmanboor, de appels van Sprenger en de plantsoenontwerpen van Bijhouwer, die ook te zien zijn. **ⓑ RK**

▲ Bezoekers van de expositie over 100 jaar WUR bekijken de cartophoot van Hofstee.

Gemaakt voor Stad en Wereld, Museum De Casteelse Poort, Bowlespark 1a. Open: di-vr 11.00-17.00 uur; zat en zo 13.00-17.00 uur. Te zien tot en met 28 oktober 2018.

Science Cafe Wageningen

www.sciencecafewageningen.nl

Technically healthy or autonomously ill?

Ethical concerns regarding medical & health technologies

Thursday, May 31
Café Loburg
19:45: Live music
by Troubagroove
20:15: Science
FREE ENTRANCE

Prof. Marcel Verweij (WUR)
Dr. Alistair Niemeijer (VU Amsterdam)

Sponsored by:

KLV WAGENINGEN
CLUB NETWORK

LCBURG
café | bar | live

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

RESOURCE

Food

8 & 9 juni Groot Nederlands Studenten Kampioenschap (GNSK)

13 juni Middag Plantenveredeling: successen uit het verleden, voedsel voor de toekomst!

16 & 17 juni 100 years WUR in de stad – Wageningen in Wageningen

Alles over 100 jaar WUR vind je op www.wur.nl/100years

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

100years
1818 – 2018

VEEL PLANTEN ZIJN STIKSTOFBINDING KWIJTGERAAKT

Een groep internationale plantenwetenschappers heeft een 25 jaar oud dogma naar de prullenbak verwezen. Ze hebben ontdekt dat er miljoenen jaren geleden veel meer symbiose was tussen vlinderbloemige planten en stikstofbindende bacteriën.

In de symbiose tussen vlinderbloemige planten en rhizobiumbacteriën produceren de planten koolstof voor de bacteriën, die in ruil daarvoor stikstof produceren voor de plant. Daarmee leveren ze 'natuurlijke kunstmest' aan peulvruchten als soja en erwt. Na een DNA-analyse bij dertig plantensoorten ontdekten de onderzoekers, onder wie Wouter Kohlen van het Laboratorium voor Moleculaire Biologie, dat veel plantenvariëteiten de symbiose met de bacterie zijn kwijtgeraakt. De resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd in *Science*.

'Jarenlang dachten we dat de stikstofbindende symbiose meerdere keren is ontstaan in verschillende plantenfamilies', zegt Kohlen. 'Aan de hand van DNA-analyses denken we nu dat de symbiose zeer waarschijnlijk maar één keer is ontstaan en wijdverbreid was. In de loop der tijd hebben veel plantensoorten deze eigenschap echter weer verloren.'

De Wageningse onderzoekers kwamen al tot een vergelijkbaar inzicht in een artikel in *PNAS*. Ze vergeleken het genoom van de boom *Parasponia*, die stikstof bindt, met nauwverwante soorten van het genus *Trema*, die dat niet kunnen. Ze vonden dat plantengenen die belangrijk zijn voor de symbiose onafhankelijk van elkaar verloren zijn gegaan in de genomen van *Trema*-soorten.

▲ Rhizobiumbacteriën vormen stikstofbindende knolletjes op de wortels van vlinderbloemige planten.

Voor het *Science*-onderzoek zijn dertig stikstofbindende planten vergeleken met soortgenoten die geen stikstof binden. De planten zonder stikstofbinding blijken in elk geval twee genen te zijn kwijtgeraakt tijdens de evolutie. Kohlen denkt dat maar een handvol genen exclusief bedoeld is voor de stikstofbinding. 'De evolutie leert ons wat we moeten

doen om niet-symbiotische planten weer symbiotisch te maken.'

De stikstofbinding geldt al tientallen jaren als een van de *holy grails* van de plantentwetenschappen. Als het lukt om stikstofbinding te introduceren in gewassen als rijst en tarwe, vergroot dat de voedselzekerheid in grote delen van de wereld. **AS**

CONSUMENT ZIT NIET TE WACHTEN OP KWEKKVLEES

Consumenten staan kritisch tegenover kweekvlees. Zij hebben twijfels bij de duurzame claims en weten het product niet goed te plaatsen. Dat blijkt uit onderzoek van de leerstoelgroep Marktkunde en Consumentengedrag.

Het eerste commercieel gemaakte kweekvlees bereikte onlangs Nederland. Een groepje pioniers had het worstje graag geproefd, maar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit stak daar een stokje voor. De Europese Novel Food Directive bepaalt dat alle voedingsmiddelen die in 1998 nog niet gangbaar waren in Europa, eerst uitgebreide voedselveiligheidstests moeten ondergaan.

WUR-onderzoeker Arnout Fischer van de leerstoelgroep Marktkunde en Consumentengedrag is niet verbaasd. 'Als de kiwi nu op de markt zou zijn gekomen, was het ook een lastig verhaal. En ook bij het eten van insecten en eendenkroos speelt dit.'

Maar de kweekvleessector gaat mogelijk nog meer last hebben van weerstand bij consumenten, blijkt uit een onderzoek van Fischers groep. 'Consumenten hebben moeite kweekvlees te plaatsen. Ze zien het deels als vleesvervanger. Daardoor roept kweekvlees vaak associaties op als "droog en taai". Verder zagen we dat vleeseters vaak wat traditioneler zijn ingesteld en daardoor minder geneigd zijn om iets nieuws te

proberen. Consumenten zetten verder vraagtekens bij de duurzaamheid van kweekvlees. De voedingsindustrie heeft in het verleden wel vaker grote beloften gedaan die later tegenvielen.'

Een ander probleem voor kweekvlees is dat consumenten het steeds normaler vinden om überhaupt geen vlees te eten. 'Het is nu veel gewoner om vleesvervangers te eten die helemaal niet op vlees lijken', vertelt hij. De techniek achter kweekvlees is weliswaar snel verbeterd en de prijs gedaald, 'maar het is nog steeds te duur en met de techniek achter traditionele vleesvervangers is het nog sneller gegaan', aldus Fischer. 'De niche voor kweekvlees wordt dus alsmaar kleiner.' **SvG**

MELKKOEIEN VERHOGEN HET GELUK IN BHUTAN

Draagt de introductie van betere koeienrassen bij aan het Bruto Nationaal Geluk van Bhutan? Een beetje, stelt promovendus Tashi Samdup. Vooral boeren in intensieve gebieden met een goede afzetmarkt hebben geprofiteerd.

Sinds 1972 streeft het koninkrijk Bhutan in de Himalaya naar zoveel mogelijk geluk, als alternatief voor het streven naar louter economische groei. Promovendus Tashi Samdup wilde dit Bruto Nationaal Geluk vertalen naar de boeren. De merendeels kleinschalige boeren verbouwen gewassen en houden vee – vooral koeien. De afgelopen jaren introduceerde Bhutan kruisingen van lokale koeienrassen met de Europese rassen Brown Swiss en Jersey, om de melkproductie te verhogen. Samdup wilde weten of dit tot meer geluk heeft geleid. Geluk vertaalde hij onder andere in: meer melk, meer inkomen, kunnen lezen en schrijven en schoon drinkwater.

Samdup onderzocht vier zones in de bergstaat, uiteenlopend van een afgelegen regio met alleen extensieve landbouw en lokale koeienrassen op communale graaslanden tot twee intensieve regio's met veel kruisingskoeien, betere kwaliteit veevoer en markttoegang. Hij liet in 2000 en 2004 ruim 180 boerenhuishoudens interviewen in deze regio's. In 2015 deed hij dat nog eens bij 123

huishoudens; de andere 0 waren verhuisd of gestopt met boeren.

De kruisingskoeien leverden de boeren duidelijk meer melk (twee tot vier keer zoveel) en inkomsten (anderhalf tot twee keer zoveel) op als de lokale rassen, constateert hij. Maar dat kwam ook omdat de gekruiste rassen vooral in de intensieve gebieden zitten waar meer veevoer beschikbaar is. In de extensieve gebieden, waar vooral lokale rassen rondlopen op communale bergweiden, was een tekort aan veevoer.

Al met al presteerden de boeren in de intensieve regio's sociaal en economisch beter dan de boeren in de afgelegen regio. Dat kwam ook omdat deze boeren betere toegang hadden tot landbouwvoorlichters, het sperma van goede Europese stieren en de afzetmarkt voor zuivelproducten. Die combinatie van marktomstandigheden vergrootte het Bruto Geluk van de boeren.

Toch is er in Bhutan geen sprake van een duurzame stabiele plattelandontwikkeling, stelt Samdup. Arbeidstekorten en migratie naar de stad belemmeren die ontwikkeling. Samdup mag zelf beleid distilleren uit zijn onderzoek, want hij is directeur-generaal van het ministerie van Veehouderij in Bhutan. Hij promoveerde op 16 mei bij Imke de Boer, hoogleraar Dierlijke Productiesystemen. **AS**

FOTO: SHUTTERSTOCK

▲ Promovendus Tashi Samdup liet ruim 180 boerenhuishoudens interviewen in vier zones in Bhutan.

VISIE

'Buxusmot is blijvertje'

Tot een paar jaar geleden kwam de buxusmot in Nederland niet voor, maar inmiddels is de veelvraat in bijna heel de zuidelijke helft van ons land te vinden. Volgens entomoloog Rob van Tol van Wageningen Plant Research is het schadelijke rupsje een blijvertje.

Heeft de buxus nog toekomst in Nederland?

'Buxus was altijd een heel gemakkelijk struikje dat toch wel groeide. Die tijd is voorbij, want deze mot gaat niet meer weg. Als je er vroeg bij bent, is de rups wel gemakkelijk te bestrijden. Dat betekent vooral goed kijken, want een vroege infectie is niet gemakkelijk te herkennen. Als je ziet dat een deel van de heg wel groeit en een deel niet, moet je verder kijken. Verder is het altijd goed om af en toe eens wat takken weg te duwen en de binnenkant te inspecteren op kaal gegeten takjes. Hoveniers kunnen een vroege aantasting van de rupsen goed bestrijden met een biologisch middel van de bacterie *Bacillus thuringiensis*. Particulieren kunnen natuurlijke pyrethroïden gebruiken. Doe daar wel voorzichtig mee, want die doden ook andere insecten.'

Waar komen de motten ineens vandaan?

'Oorspronkelijk komt de buxusmot uit Azië, maar in Zuid-Europese landen kwam hij al veel langer voor. Je kon er op wachten tot-ie ook in Nederland opdook. De insecten kunnen zijn meegereisd met vakantieangers, of met de wind zijn meegevlogen. Vaak worden dit soort nieuwe plagen geïntroduceerd door besmet plantgoed uit het buitenland, maar we hebben in Nederland veel buxuskwekers en importeren nauwelijks. De export is veel groter.'

Kunnen de kwekers nu inpakken, of kan WUR ze redden?

'Eerlijk gezegd denk ik niet dat de mot een probleem voor hen is. Buxus is ook gevoelig voor de woluis en daar wordt al tegen gespoten. Het insecticide daartegen pakt ook de buxusmot aan. Geld voor onderzoek is er nauwelijks, omdat de boomkwekerij erg versnipperd is. Een laanboomkweker in de Betuwe wil niet meebetalen aan het onderzoek voor een rozenkweker in Brabant, en andersom. Wij doen dus niet veel meer in deze sector.' **SVG**

METEOROLOOG MEET DE 'ADEM' VAN AMSTERDAM

Hoe 'ademt' Amsterdam? Om dat te meten plaatste Bert Heusinkveld van de leerstoelgroep Meteorologie en Luchtkwaliteit apparatuur op het Carlton Hotel. Een kunststukje op hoog niveau.

De bewegende beelden die de Wageningse meteoroloog daar zelf van schoot, zijn adembenemend. Op 45 meter hoogte, balancerend op een paar smalle ijzeren balken, zie je hem aan het werk. Gezekerd, dat wel. 'Toch blijft het best spannend', erkent de ervaren bergsporter. 'Als je valt, maak je een flinke smak.'

Heusinkveld wil met de installatie op het Carlton een unieke reeks metingen doen. Doel van het project, gefinancierd door Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions, is inzicht te ontwikkelen hoe een stad reageert op het klimaat. 'We willen de flux meten van Amsterdam, de uitwisseling van warmte, vocht, CO₂ en methaan in de luchtlaag boven de stad. Hoeveel warmte neemt de stad op? Neemt de stad gemiddeld genomen CO₂ op of juist niet?' Om het poëtischer te zeggen: hoe ademt de stad? 'Van bossen, landbouwgrond of

FOTO: BERT HEUSINKVELD

▲ Bert Heusinkveld staat op het Carlton Hotel in Amsterdam om meetapparatuur te installeren.

oceanen weten we vrij goed wat de fluxen zijn', zegt Heusinkveld. Maar voor steden is dat nog weinig onderzocht.' Een stad als Amsterdam, waar in het centrum weinig hoogbouw is, leent zich daar volgens Heusinkveld goed voor. Maar om een soort gemiddelde van de stad te meten, moet je apparatuur wel

hoog genoeg zijn opgesteld.

In zijn zoektocht naar zo'n punt, kwam Heusinkveld bij het Carlton uit, tegenover de Munttoren. Bovenop staat een stalen constructie die bedoeld is als kunstwerk. Hij kreeg toestemming om zijn meetinstrumenten daar te installeren. Een maand geleden was het zo ver en nu

stromen de metingen binnen. De meteoroloog kan ze live volgen op zijn smartphone' **RK**

Bekijk de video op resource-online.nl/video

ZONNEBRANDCRÈME SCHAADT KORAAAL BONAIRE

Koraalriffen bij Bonaire lijden mogelijk onder het gebruik van zonnebrandcrèmes met oxybenzone. Dat blijkt uit metingen van Diana Slijkerman van Wageningen Marine Research. Wageningse biologen zoeken nu uit hoe schadelijk de stof precies is.

Aanleiding voor het onderzoek van Slijkerman was een wetenschappelijke studie waaruit bleek dat sommige uv-filters slecht zijn voor koraal. De overheid van Bonaire stuurde watermonsters uit een door toeristen druk bezochte baai naar Wageningen en Slijkerman ging aan de slag. 'Het resultaat: ja die stoffen zijn aanwezig en in concentraties waarbij effecten niet uit te sluiten zijn.'

De stof waar het vooral om draait, is oxybenzone, dat aan zonerende smeersels wordt toegevoegd om ultraviolet licht onschadelijk te maken. Afhankelijk van de concentratie kan de stof koraal doen bleken, wat wil zeggen dat de algen op het koraal loslaten. 'Oxybenzone verstoort onder meer de ontwikkeling van het larvale stadium van koraal en maakt dat algen gevoeliger zijn voor infecties', licht Slijkerman toe.

Het effect van oxybenzone lijkt daarmee sterk op dat van temperatuurstijging door klimaatverandering, voegt koraalonderzoeker Ronald Osinga toe. Hij doet voor het project van Slijkerman proeven naar het effect van oxybenzone, watertemperatuur en de combina-

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

tie van beide stressfactoren op twee soorten koralen. 'De eerste resultaten schreeuwen om vervolgonderzoek', zegt hij. Dat vervolg wordt nu ingezet.

Slijkerman heeft intussen samen met de lokale duurzaamheidsorganisatie Boneiru Duradero een door het Wereld Natuur

Fonds ondersteunde campagne opgezet die toeristen bewuster moet maken van de gevolgen van het gebruik van sommige zonnebrandcrèmes. Uit enquêtes onder toeristen blijkt volgens Slijkerman dat vooral Amerikaanse toeristen crèmes met oxybenzone gebruiken. **RK**

ONDER-TUSSEN ONLINE

Resource is meer dan papier. Op de resource-online.nl vind je video's, foto-series en dagelijks vers nieuws. Hieronder een greep uit het online aanbod.

VISSEN IN DE VIJVER

In deze tijd van het jaar is de kans groot dat je groepjes studenten ziet vissen bij de campusvijvers. Het videoteam van Resource ging mee met docente Sabrina Simon en haar studenten. Op de video zie je hoe de studenten vaststellen welke fauna er leeft in de vijvers. Dat doen ze voor het vak Biodiversiteit in Nederland, onderdeel van de bachelors Biologie en Bos- en Natuurbeheer.

OH, DIE SOCIAL MEDIA

Ruim een derde (35,1 procent) van de 18 tot 25-jarigen presteert naar eigen zeggen slechter op de universiteit of school, omdat ze afgeleid worden door social media, meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek onlangs. Aan de andere kant verdubbelde het aantal mensen dat social media juist goed vindt voor

de opleiding (van 6,9 procent in 2015 naar 16 procent in 2017). In een video vertellen Wageningse studenten wat social media voor hen betekenen.

ALS BEESTEN

FOTO: SVEN MENSCHEL

Boomstammen tillen, zware keien over een ijzeren constructie gooien, enorme tractorbanden flippen. Donderdag 17 mei namen de Wageningen

Beasts de campus over tijdens hun jaarlijkse Strength Day. Bekijk de fotoserie van Sven Menschel op resource-online.nl.

WIN EEN FIETS

Studenten kunnen zich in Studielink weer herinschrijven voor komend collegejaar. Elk jaar zijn er wel studenten die dat vergeten,

met als gevolg dat ze een jaar moeten wachten voordat ze verder kunnen studeren. Het Student Service Centre wil dat dit jaar voorkomen met posters en de verloting van een WUR-fiets.

WELKOM, MUST LEAVE

FOTO: GUY ACKERMANS

Het kunstwerk Must Leave is woensdagmiddag 16 mei is feestelijk verwelkomd. De enorme waterkever werd getraceerd op speeches

en muziek. Bekijk de fotoserie van Guy Ackermans op resource-online.nl.

Bekijk en lees het allemaal op resource-online.nl

DE STELLING

'Ook dierproeven moet je herhalen'

Nadia Vendrig begrijpt dat de maatschappij het proefdiergebruik wil beperken. Maar ze ziet ook een probleem. Dierexperimenten leveren doorgaans kleine datasets op, waarin toeval een rol speelt. Herhalingsonderzoek is daarom essentieel, meent de promovendus.

'Een voorwaarde voor het aanvragen van een dierproef bij de Dierexperimentencommissie is dat het onderzoek nieuw moet zijn. Dat klinkt logisch, want als we iets al weten, hoeven we zo'n proef niet te herhalen; je wilt niet nodeloos meer proefdieren gebruiken. Maar ook bij dierproeven kunnen statistisch significante effecten door toeval ontstaan.

Het is goed om zo min mogelijk proefdieren te gebruiken, maar daarvoor hebben de proeven wel minder statistische kracht. Er hoeft maar iets fout te gaan – twee ratten worden ziek of iets dergelijks – en de groep is al te klein om goede conclusies te trekken. Daarnaast spelen veel verschillende factoren een rol. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de resultaten alleen gelden voor die ene muizenstam van een specifieke leeftijd.

Als je die onderzoeken niet herhaalt, duurt het

ook langer voordat je erachter bent dat iets niet klopt. Ondertussen worden er wel vervolgprouwen gedaan, die dus zijn gebaseerd op foutieve resultaten. Ook publicatiedruk speelt hier een belangrijke rol. Als je geen verbanden vindt, dan leidt dat meestal ook niet tot een publicatie. Daardoor wordt net zo lang gezocht tot er wel ergens een statistisch verband opduikt.

Het doel van mijn promotieonderzoek was om de statistische analyse van geautomatiseerde thuishoofd-experimenten te optimaliseren. Bij deze experimenten wordt het gedrag van dieren met camera's vastgelegd in hun eigen verblijf. Het voordeel dat je veel meer gegevens per dier kan verzamelen dan bij traditionele dierproeven, waarbij de dieren voor het experiment naar een andere ruimte moeten en door mensen worden geobserveerd. Zo vergroot je de kans dat je een effect kunt aantonen, zonder meer dieren te gebruiken.' **TL**

Nadia Vendrig is op 25 mei gepromoveerd op haar onderzoek naar statistische methoden om diergedragsdata te analyseren.

Het veranderende gezicht van de internationale WUR-student

Uit alle windstreken

Van Indische planterszonen naar promovendi uit rijke olielanden. Van oudere studenten uit ontwikkelingslanden tot jonge Europeanen en Aziaten. De afgelopen eeuw is de internationale WUR-gemeenschap telkens veranderd. Dat was goed te zien in de International Club, ooit dé ontmoetingsplek van internationale studenten in Wageningen.

tekst Alexandra Branderhorst

100years
1918 — 2018

'We vormden echt een hechte groep. De International Club was een soort huiskamer voor ons; iedere avond open', vertelt Kees Hopmans, die tussen 1961 en 1970 Tropische Cultuurtechniek studeerde in Wageningen. De International Club was in 1958 opgericht, speciaal voor internationale studenten en betrokken Nederlanders, zoals Hopmans, die behoefte hadden aan een ontmoetingsplek. In

de jaren vijftig kwamen er namelijk steeds meer buitenlandse promovendi naar Wageningen, voornamelijk uit rijke olielanden, maar ook uit India en Suriname. 'De promovendi zelf kwamen uit de betere kringen. Ze waren al wat ouder en velen hadden al gezinnen, die vaak meekwamen naar Nederland', vertelt Hopmans. De Nederlandse studentenverenigingen waren te kinderachtig voor deze groep. Daarom moest er een eigen plek komen.

Hopmans zat begin jaren zestig als enige Nederlander in het zes koppige bestuur van de club, met een Iraakse voorzitter en bestuursleden uit India, Egypte en Suriname. Veel leden kwamen uit deze landen, maar er waren ook enkele leden uit landen als Zuid-Afrika, Indonesië, Israël, Italië en Hongarije. Nederlandse studenten met een internationale oriëntatie sloten zich eveneens aan. Ze konden op de club terecht om iets te drinken en te kletsen, of om mee te doen aan de talrijke activiteiten. Zo waren er film-

FOTO: HARRY POT, NATIONAAL ARCHIEF/ANFO

▲ Prinses Beatrix opent in 1962 het nieuwe clubgebouw van de International Club aan Rustenburg.

'ER WERD SURINAAMSE MUZIEK GEDRAID, DAT ZORGDE VOOR EEN UITBUNDIGE SFEER'

KLEURRIJK EN UITBUNDIG

Aanvankelijk kwamen de leden van de International Club samen in de foyer van theater de Junushoff, maar in juni 1962 stelde de gemeente een barak ter beschikking aan Rustenburg, in de Wageningse binnenstad. Voor de feestelijke opening van dit eigen clubhuis kwam prinses Beatrix naar Wageningen.

▲ Begin twintigste eeuw trok de Landbouwhogeschool in Wageningen veel planterszonen uit Nederlandse-Indië.

1958

Oprichting van de International Club voor buitenlandse promovendi en studenten in Wageningen

1962

Prinses Beatrix opent het eigen onderkomen van de International Club aan Rustenburg

avonden met bijvoorbeeld *Laurel and Hardy* en *Peter Pan*, herinnert Hopmans zich. Tijdens de Landenavonden gaven leden lezingen en diapresentaties over hun land. Kinderverjaardagen werden op de club gevierd en iedere maand was er een Social and Cultural Evening met een band en of een dansshow. 'Er werd vooral Surinaamse muziek gedraaid. Dat zorgde voor een kleurrijke en uitbundige sfeer', vertelt Hopmans. Maar ook mensen die problemen hadden met hun onderzoek of studie konden op de club terecht. 'Verschillende hoogleraren stonden altijd klaar om te helpen.'

FOTO: RKEES HOPMANS

▲ De International Club fungeerde in de jaren zestig als huiskamer voor buitenlandse promovendi in Wageningen.

KOLONIALE LANDBOUW

Al een halve eeuw voor de oprichting van de International Club had Wageningen een internationaal karakter. Dat kwam door de Nederlandse koloniën, die behoefte hadden aan kennis van tropische land- en bosbouw. Het merendeel van de afgestudeerden uit Wageningen, maar liefst 63 procent van de 924 studenten die tussen 1918 en 1940 hun ingenieursdiploma haalden, studeerde af in de richtingen koloniale land- of bosbouw. Hun vaders werkten veelal in Nederlands-Indië als planter of ambtenaar.

Ook een handjevol Surinamers kwam naar Wageningen, vaak met een beurs van het overheidsbestuur. Dat was geen vetpot. In een handgeschreven optelsom rekende de landbouwschool in 1915 de minister van Koloniën voor hoeveel geld een net uit Suriname overgekomen beursstudent de eerste maand nodig had. Dat was 368 gulden, inclusief 'kamer en kost', studiegeld, laarzen en een over te nemen winterjas. 'En wij krijgen 200, hoogstens 250 gulden', staat er fijntjes onder.

De Tweede Wereldoorlog en de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd die daarop volgde, maakten een eind aan de innige band tussen Wageningen en Nederlands-Indië. In de jaren

DE DECANEN KREGEN KLACHTEN OVER BLOOT IN HUIS RONDLOPENDE NEDERLANDSE STUDENTEN

vijftig en zestig verbreedde de Landbouwhogeschool haar blik naar tropische en subtropische gebieden wereldwijd. Er kwam steeds meer oog voor de ongelijkheid in de wereld en er kwamen studierichtingen als Agrarische niet-westerse sociologie. De Nederlandstalige ingenieursstudies trokken vrij veel studenten uit Suriname, dat nog steeds bij Nederland hoorde. De International Club had in de begin-

jaren rond de dertig Surinaamse leden. Uiteindelijk richtten de Surinaamse studenten een eigen vereniging op (zie kader). De kleine maar aanhoudende stroom promovendi uit Arabische landen droogde op toen Nederland partij koos voor Israël, dat eind jaren zestig in conflict raakte met de Arabische buurlanden.

DERDE WERELD

In de jaren zeventig raakte ontwikkelingssamenwerking steeds meer in zwang. Ook de Landbouwhogeschool wilde de 'Derde Wereld' helpen ontwikkelen, door mensen van daar in Wageningen op te leiden. In 1971 startte de eerste Engelstalige masteropleiding in Wageningen, Soil Science and Water Management, met twintig studenten. Deze studenten kwamen vooral uit Engelstalige Afrikaanse landen, Latijns-Amerika, Azië en Turkije, India en Egypte. Ze kregen beurzen, meestal van de Nederlandse regering. 'De studenten moesten werkervaring en een baan in eigen land hebben', vertelt Ankie Lamberts, die destijds

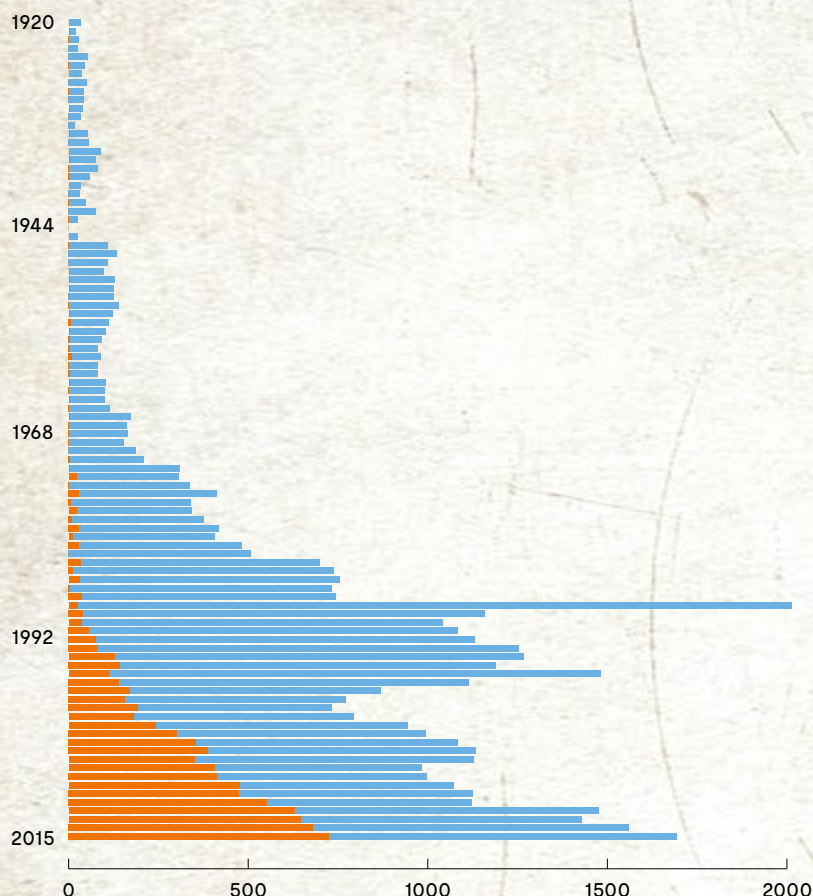
1971

Twintig studenten beginnen aan de eerste Engelstalige masteropleiding in Wageningen: Soil Science and Water Management

1983

De International Club verhuist naar een voormalige boerderij aan de Marijkeweg

Afstudeerders naar herkomst

Gepromoveerden naar herkomst

▲ De internationalisering van Wageningen kwam vanaf de jaren negentig in een stroomversnelling. Momenteel komt ruim 40 procent van de Wageningse masterstudenten en ruim 60 procent van de promovendi van buiten Nederland.

secretaresse was bij de opleiding. Voor deze studenten was het niet altijd makkelijk om met jonge Nederlandse studenten in huis te wonen. De student uit Malawi die trots vertelde dat hij zijn afdelingsgenoten had geleerd hoe ze de keuken moesten schoonmaken, staat Lamberts nog levendig voor de geest. En de studentendecanen kregen regelmatig klachten over bloot in huis rondlopende Nederlandse studenten, een verschijnsel dat buitenlandse studenten soms in grote verlegenheid bracht.

WERELDMUZIEK

Het karakter van de International Club veranderde mee met de veranderende internationale gemeenschap. De huiskamer met het hechte familiegevoel uit de jaren zestig maakte plaats voor een meer vrijblijvende feest- en ontmoetingsplek. 'Er was niet veel te doen in Wageningen, maar de International Club was bijna

iedere avond open en draaide wereldmuziek, vooral Afrikaans en Latijns-Amerikaans', vertelt Ben Onwuka uit Biafra, die in 1975 naar Wageningen kwam en tussen 1981 en 1983 de master

'ER WAS HIER WEINIG TE DOEN, MAAR DE INTERNATIONAL CLUB WAS BIJNA ALTIJD OPEN'

Biologie deed. Maandelijks was er nog altijd een Landenavond met eten en muziek. 'We organiseerden zelfs een keer een Nederlandse avond, met klompdansen.' Het publiek bestond uit Latijns-Amerikaanse, Afrikaanse en Nederlandse studenten, maar ook uit oudere migranten. Eind jaren zeventig trad Onwuka toe tot het

▲ Internationale masterstudenten krijgen in 1988 hun bul in Wageningen.

bestuur, om de vereniging te helpen redden nadat er geld was verdwenen. In 1983 verhuisde de International Club met hulp van de gemeente naar de huidige locatie aan de Marijkeweg. 'De barak aan Rustenburg was niet geïsoleerd. Aan-

1987

Drie nieuwe Engelstalige masters gaan van start

1999

WUR voert de bachelor-masterstructuur in; alle masteropleidingen worden Engelstalig en de internationalisering neemt een hoge vlucht

FOTO: GUY ACKERMANS

▲ Feest bij de International Club aan de Marijkeweg in 1984.

gezien het politiebureau vlakbij de barak zat, stonden er vaak agenten op de stoep vanwege geluidsoverlast', vertelt Onwuka uit. De maandelijkse bandoptredens en de oud-en-nieuwfeesten werden goed bezocht. 'Na het vuurwerk kwam iedereen naar de International Club. Er trad altijd een liveband op, en dan was het afgeladen.'

Midden jaren tachtig ging de International Club opnieuw bijna failliet. De voorzitter had het geld van de club stiekem uitgeleend aan haar Oegandese vriendje die in Afrika een handelje wilde opzetten, vertelt Onwuka. 'Dat geld, ongeveer 30 duizend gulden, kwam niet meer terug. Haar vriend ook niet.' Een nieuwe voorzitter wist binnen enkele jaren de schulden af te lossen. Wel ontstond er een conflict met enkele oud-bestuursleden. De meeste leden maalden daar echter niet om, zolang de feesten maar leuk en gezellig waren.

BACHELOR EN MASTER

Vanwege de toenemende belangstelling voor de enige Engelstalige masteropleiding, besloot de – inmiddels – Landbouwuniversiteit Wageningen eind jaren tachtig om verder te internationaliseren. Vanaf 1987 kwamen er drie masters bij: Animal Science and Aquaculture, Management of Agricultural Knowledge Systems en Tropical Forestry. Hierdoor groeide het aantal internationale studenten en uiteindelijk ook het aantal internationale promovendi.

De International Club trok nog altijd veel, maar wel wat ouder, publiek. Daarom richtten een Indiase en Italiaanse student in de jaren negentig samen de International Student Organisation in Wageningen (ISOW) op. Tot op de dag van vandaag organiseert ISOW excursies en taal- en danscursussen, evenals sportactiviteiten en

feesten.

In 1999 ging Wageningen over op de bachelor-masterstructuur. Sindsdien worden alle masters in het Engels gegeven. De universiteit zette ook meer in op studentenwerking in het buitenland. Wageningse afgestudeerden hielpen als een soort ambassadeurs studenten

werven in hun eigen land, in Azië, Latijns-Amerika of het Midden-Oosten. Studenten die een beurs nodig hadden, moesten deze voortaan zelf aanvragen, met als gevolg dat het aantal Afrikaanse studenten flink terugliep. Daartegenover stonden steeds meer internationale studenten wier land of ouders hun studie betaalden.

Nu, anno 2018, komt ruim 40 procent van de Wageningse masterstudenten en ruim 60 procent van de promovendi van buiten Nederland (zie figuur). Voor de meeste van hen fungeert de International Club niet meer, zoals vroeger, als huiskamer of toevluchtsoord. Het pand aan de Marijkeweg staat de laatste jaren vooral bekend als plek waar je nog terecht kunt nadat alle andere uitgaansgelegenheden de deuren hebben gesloten, of als betaalbare locatie voor promotie- en afstudeerfeesten. Op dit moment is de drank- en horecavergunning ingetrokken, omdat het bestuur verzuimde om verlenging aan te vragen. Als het op tijd goedkomt, kan de club in oktober haar 60-jarig bestaan vieren.

BANDEN VOOR HET LEVEN

Wat echter nooit verandert, zijn de banden die over de grenzen heen, voor het leven worden gesmeed. De in 1970 afgestudeerde Kees Hopmans heeft daar veel aan gehad in zijn internationale loopbaan later, bijvoorbeeld tijdens een handelsmissie in 1983 in Irak.

'Het overleg liep hartstikke vast. Ik ben toen gaan bellen met Al Azzawi, de oud-voorzitter van de International Club met wie ik in het bestuur heb gezeten. Dankzij onze bemiddeling kwam het gesprek weer op gang. Menselijk contact is zo ontzettend belangrijk.'

► Nieuwe studenten maken tijdens de AID 1993 kennis met de Surinaamse vereniging Redi Doti.

SALSA EN ROTI BIJ REDI DOTI

Voor en door studenten met Surinaamse wortels en andere Surinamers in Wageningen werd in 1967 Redi Doti opgericht. Met financiële hulp van de gemeente Wageningen huurde de vereniging een pand aan de Veerweg, waar maandelijks feesten werden gehouden. Dan speelde een Caribische liveband en was er Surinaams eten, zoals bruine bonen met rijst of roti. 'De sfeer was anders dan bij Nederlandse studentenverenigingen; daar werd vooral gedronken en dan een beetje gehost. Bij ons werd gegeten en salsa en merengue gedanst', vertelt Errol Zalmijn, die tussen 1985 en 1991 Biosystems Engineering studeerde in Wageningen en vanaf 1987 twee jaar voorzitter was van de vereniging.

Redi Doti – rode aarde in het Sranang Tongo – bereidde studenten voor op hun terugkeer. 'Je was natuurlijk wel in Wageningen met een missie, namelijk om later je kennis ten nutte te maken in Suriname', legt Zalmijn uit. Na de Surinaamse onafhankelijkheid in 1975 telde die gedachte niet minder zwaar. Naast feestjes, studieavonden en sportactiviteiten organiseerde Redi Doti dan ook lezingen en discussieavonden over landbouw, ontwikkelingssamenwerking en milieu. 'Je had de echte feestneuzen en daarnaast een grote middengroep die ook inhoudelijk geïnteresseerd was. Ook was er een harde kern die zich verdiepte in politiek en ideologie', aldus Zalmijn.

Redi Doti telde meestal zo'n zestig tot negentig leden. Toen Suriname geen gunstige studieregelingen meer kon financieren, liep dat aantal langzaam terug. In 2007 ging de vereniging ter ziele. Maar veel afgestudeerde Wageningers timmerden goed aan de weg in Suriname, als agrarisch ondernemer of beleidsmaker in landbouw, bosbouw of natuurbeheer. Oud-Redi Doti-lid Jim Hok schopte het zelfs tot minister van Natuurlijke Hulpbronnen tussen 2010 en 2015.

FOTO: JACINTHA VIGELANDZON

2018

Vijf bacheloropleidingen worden vanaf september volledig Engelstalig

KEURIG PROTEST

‘In juni 1986 fotografeerde ik deze demonstratie. Als ik me niet vergis waren het schoonmakers en kantinemedewerkers van de Landbouwniversiteit die zich verzetten tegen de uitbesteding van hun werk aan externe bedrijven. Ik had al vaker studentendemonstraties gefotografeerd, maar dit was nieuw voor me: ‘nette’ mensen (met hun kinderen) die de straat op gaan om hun recht te halen. Ze hadden heel keurige spandoeken, maar waren er niet minder fel door. Het hielp trouwens niet; hun werk werd wel uitbesteed.’

PRIVATISERING
NEE

FOTO: ANNEKE VHO

Guy Ackermans is al 35 jaar fotograaf voor *Resource* en *WUR*. In al die jaren heeft hij bijzondere momenten vastgelegd. In dit feestelijke jubileumjaar voor *WUR* laat hij ons zijn meest bijzondere 'platen' zien.

Han Zuilhof, chemicus met filosofische inslag

‘Mijn hele leven is een cadeau’

Hij had filosoof kunnen worden, maar koos toch voor een carrière in de scheikunde. En niet zonder succes. De Britse Royal Society of Chemistry nam Han Zuilhof onlangs als eerste Wageninger op in de rijen van de *fellows*.

tekst Roelof Kleis foto's Guy Ackermans

Op het bureau van hoogleraar Han Zuilhof op de bovenste verdieping van Helix staat een grote vaas met water. Daarin stonden – voordat ze mee naar huis gingen – de bloemen die hij kreeg ter ere van zijn toetreding tot de eregalerij van de prestigieuze Britse Royal Society of Chemistry. Het heuglijke feit is op gepaste wijze gevierd op Zuilhofs leerstoelgroep Organische Chemie. Tenminste, toen de boodschap eenmaal was doorgedrongen, want dat duurde eventjes. ‘Ik opende een mailtje van de Royal Society of Chemistry waarin werd uitgelegd wat mijn rechten waren als fellow. “Huh, heb ik iets gemist?”, heb ik teruggemailed. Bleek dat de brief met oorkonde met de gewone post was gekomen, maar die lag nog bij het secretariaat. Ik was net terug van twee weken China.’

POSITIEVE WAARDEN

Han Zuilhof (53) lacht erom. Hij is casual gekleed in een lichtbruine zomerbroek en een opvallend blauw T-shirt met de opdruk *Avoid Negativity*. Daaronder de wiskun-

dige functie $f(x) = |x|$. Een statement verpakt als grapje; de formule staat alleen positieve waarden toe. Langs de wand een grote boekenkast vol filosofie en chemie. Bovenop een andere kast staat het portret van Simon Olivier, de eerste hoogleraar organische chemie in Wageningen. Het is een eerbetoon aan een illustere voorganger. Op de deur tegenover het bureau hangen portretfoto's van zijn twee zonen.

‘Gaaf natuurlijk’, zegt Zuilhof over zijn fellowship. Alleen mensen die een uitstekende bijdrage hebben geleverd aan de vooruitgang van de chemische wetenschappen, komen – op voordracht – in aanmerking voor dit erelidmaatschap van de Royal Society of Chemistry. ‘Het is erkenning voor het werk dat mijn team en ik de afgelopen twintig jaar hebben gedaan. Bij mijn weten is vanuit Wageningen alleen fysisch chemicus Hans Lyklema *honorary fellow* geweest. Maar dat is een andere categorie en het was na zijn emeritaat. Ik ben tot nu toe de enige die als actief chemicus is toegetreten.’

En dat voor iemand die ook filosoof had kunnen worden. Hoe zit dat?

‘Na de middelbare school in Sassenheim ben ik scheikunde gaan studeren in Leiden. Maar na een jaar wilde ik er iets bij doen. Ik dacht eigenlijk aan theologie, maar zonder talenknobbel waren Grieks, Latijn en Hebreeuws wel een dingetje. Toen ben ik wijsbegeerte gaan studeren en dat was een schot in de roos. Na mijn afstuderen (twee keer cum laude, RK) had ik voor beide studies een aanbod om promotieonderzoek te gaan doen. Toen heb ik voor beide vakgebieden naast elkaar gelegd wat dat

‘Het verstilde van de filosofie trok me aan, maar werken in een lab is veel socialer’

▲ Hoogleraar Organische Chemie Han Zuilhof: 'Ik heb de eerste vier jaar van mijn leven grotendeels in ziekenhuizen doorgebracht. Ik had een tumor in mijn gezicht.'

praktisch zou betekenen en kwam ik tot de conclusie dat filosoof zijn toch wel heel eenzaam is. Dat verstilde trok me aan de ene kant aan, maar het werken in een lab is veel socialer. Dat gaf de doorslag. En ik heb er nooit spijt van gehad.'

Heeft de scheikundige Zuilhof iets meegekregen van de filosofie?

'Ik heb er veel voordeel van gehad. Als filosofiestudent moest je elke dinsdag een essay afleveren. Of je nou inspiratie had of niet. Je leert dus schrijven en een verhaal structureren. Als wetenschapper moet je voorstellen en artikelen schrijven. De training daarvoor had ik al gehad. Verder heb ik me als filosoof vooral verdiept in de kennistheorie: wat kun je wel en wat kun je niet weten. Dat geeft mij een metaperspectief. De chemie is een geweldig vak, maar het is natuurlijk ook maar gewoon een vakgebied. De moderne wetenschap is een

ratrace. Je wordt meegezogen in het tempo der dingen en dat tempo wordt almaar hoger. Blikvernuwing ligt op de loer. In dat opzicht is het prettig om ankerpunten buiten je vakgebied te hebben die zo'n metaperspectief makkelijker maken. Al kan dat natuurlijk ook op andere manieren dan door filosofie te studeren.'

AMERIKAANS ACCENT

Zuilhof vertrok na zijn promotie in de chemie (ook cum laude) voor twee jaar naar de Verenigde Staten. Daar deed hij zijn – volgens sommige collega's lelijke – Amerikaanse accent op. Hij lacht. 'Ja, absoluut. *But not only in that period.* De Leidse r matcht fantastisch met de Amerikaanse r.' Terug in Nederland koos hij voor een positie als universitair docent in Wageningen. 'Ik was nog nooit in Wageningen geweest. Er kwam een plek vrij in een interessante fysisch-organisch chemische groep.'

'Een romantisch oppervlak stoot alles af, behalve het stofje dat je wilt hebben'

Zuilhof begon in 1997 onder leerstoelhouder Ernst Südholter en ging in de jaren daarna *through the ranks*, zoals hij het zelf omschrijft. 'Begin 2007 werd ik persoonlijk hoogleraar. In 2006 vertrok Südholter naar Delft en eind 2007 ging men op zoek naar een vervanger. Op de laatste dag van de sollicitatieprocedure heb ik toen mijn sollicitatiebrief de deur uitgedaan. Als persoonlijk hoogleraar heb je een prachtige baan; je kunt veel onderzoek doen zonder de administratieve verplichtingen die je als leerstoelhouder hebt. Maar als je echt richting wilt geven aan het onderzoek, moet je toch de groep gaan leiden.'

De focus van de leerstoelgroep is daarna ingrijpend verlegd, Waarom?

'Om eerlijk te zijn, was er eigenlijk geen focus. En dat is niet goed voor een groep. We zijn toen met elkaar een succesvolle nieuwe richting ingeslagen: het modifieren van anorganische oppervlakken met organisch materiaal, om er op die manier extra functies aan toe te voegen.'

Heb je een aansprekend voorbeeld?

'De romantische oppervlakken! Dat is een term die ik in de literatuur heb geïntroduceerd. Bij een romantische relatie zeg je nee tegen alles en iedereen, behalve tegen die ene speciale persoon. Een romantisch oppervlak doet dat ook. Het stoot alles af, maar pikt dat ene stofje eruit waarin je geïnteresseerd bent. Dat is met name interessant voor de medische diagnostiek. In bloedserum zitten bijvoorbeeld allerlei eiwitten, cellen en ander biologisch materiaal, maar soms wil je één specifieke biomarker eruit vissen. Daar werken we keihard aan, aan sterk bioselectieve oppervlakken die worden toegepast in de biometrie. Dan moet je denken aan zaken als *lab-on-a-chip*, waarmee je processen kunt analyseren of bepaalde componenten selectief kunt vasthouden en opwerken. Je laat dan een vloeistof door een klein kanaaltje van een microchip lopen. In die vloeistof zit heel weinig van iets dat je wilt detecteren. Na een tijdje stop je en spoel je de vloeistof er met een ander oplosmiddel

weer af. Daarmee heb je het zo geconcentreerd dat je het kunt meten. Dit soort oppervlakken worden nu door een spin-off op de markt gezet.'

Je bedoelt Surfix, dat in Plus Ultra zit?

'Ja, dat heb ik in 2010 op poten gezet. In de jaren daarvoor heb ik drie patenten aangevraagd op manieren om oppervlakken te coaten, met het idee daar iets mee te doen. Maar ik ben geen entrepreneur, ik ben hoogleraar. Toen heb ik eerst iemand gezocht die de patenten zou kunnen omzetten naar een product en vermarkten, en vervolgens twee geldschieters gevonden. Het bedrijfje, onder leiding van Luc Scheres, een voormalig aio van mij, telt nu vijftien man personeel en timmert wereldwijd hard aan de weg.'

ADOPTIEZOON

Zuillhof is naast zijn werk in Wageningen ook verbonden aan universiteiten in Saoedi-Arabië en China. Bij de King Abdul-Aziz University in Jeddah kwam hij terecht via een postdoc die daar ging werken. Hij zegde onder meer toe, omdat hij daar de bijdrage van vrouwen aan de wetenschap wil bevorderen. 'De Saudi's willen dat zelf ook, en het begint stap voor stap te komen.' Daarnaast beschikt de universiteit volgens Zuillhof over uitstekende analytische apparatuur, die in Wageningen niet aanwezig is. 'Dat betekent dat we daar op atomaire schaal naar dingen kunnen kijken. Samples

'Ik heb patenten, maar ik ben geen entrepreneur'

die we hier maken, analyseren we deels daar. Maar ik kom er niet heel vaak. Het contact gaat vooral via DHL, e-mail en WhatsApp.'

De bezoekfrequentie ligt heel anders met China. Daar werkt Zuillhof vijf tot zes weken per jaar aan de Tianjin University 'aan dingen die aanvullend zijn aan wat we hier doen'. Zijn band met China gaat bovendien verder dan alleen het werk. Hij wijst op de portretten van zijn zonen. 'Die linker van 16 heeft mijn genen, de rechter van 14 niet. Hij is een adoptiekind uit het zuidwesten van China, en net als zijn broer een groot cadeau. Ik hou van allebei evenveel. Ik merk echt geen verschil', voegt hij er aan toe, om meteen maar een vraag te beantwoorden die adoptieouders vaak wordt gesteld. 'Het doorgeven van genen is natuurwetenschappelijk gezien belangrijk.

Achter de liefde voor je kind zit dus een soort verstandelijk instinct. Maar het gaat daar ook bovenuit. Dat vind ik mooi te bemerken. Liefde overstijgt bloedbanden.'

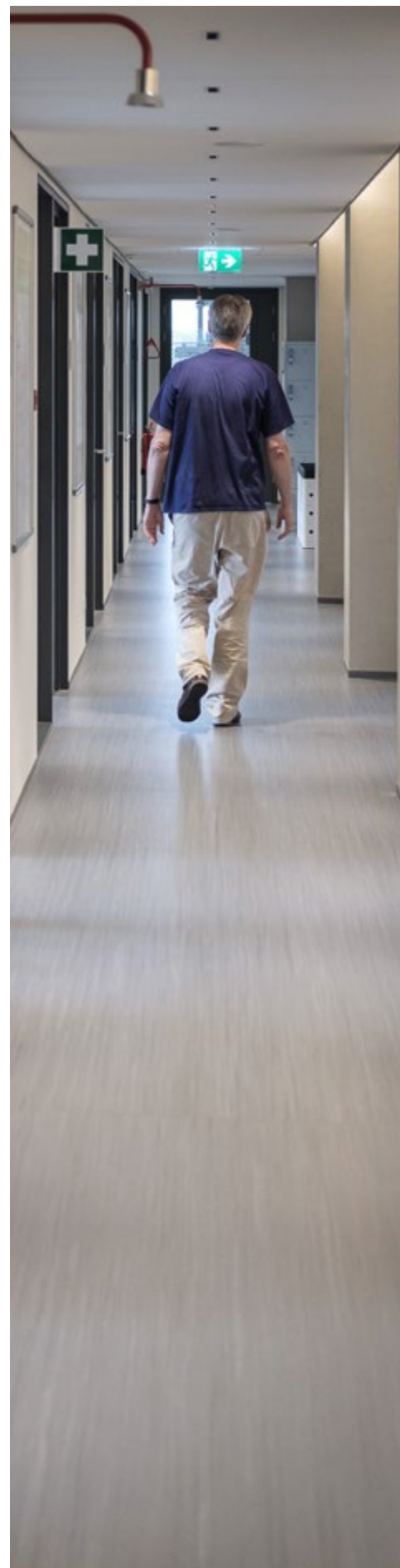
STERRENKIJKEN

Het beschouwende is bij Zuillhof nooit ver weg. Eerder in het gesprek is de astronomie aan bod geweest. Zuillhof tuurt 's nacht graag met zijn telescoop naar planeten, sterren, sterrenstelsels. Wat er maar met zichtbaar licht te vinden is. 'Het plaatst je als mens in perspectief. Zo'n lichtsignaal van de Andromedanevel, dat is drie miljoen jaar geleden uitgestraald. Dat vind ik boeiend. Het laat je zien hoe klein je als mens in zekere zin bent.' En dan begint hij over dat litteken boven zijn wat loensende rechteroog. 'Ik heb als baby'tje een tijdje kantje boord gelegen en heb de eerste vier jaar van mijn leven groten-deels in ziekenhuizen doorgebracht. Ik had een tumor in mijn gezicht. Mijn rechteroog is daardoor zo goed als blind. Ik lag op een zaal met vier kindjes. Twee van die vier hebben het overleefd en twee niet. Ik besef elke dag: wow, ik heb weer een dag. Het had ook anders kunnen zijn. Mijn hele leven is een cadeau.'

En soms zijn er dus dagen met extra cadeautjes, zoals een fellowship bij een belangrijk chemiegenootschap. Het doet de vraag oprispen hoe, chemisch gezien, de toekomst er in Wageningen uitziet. 'We zijn nog steeds aan het uitbreiden', zegt Zuillhof. 'De groep, van nu zo'n vijftig mannen en vrouwen, wordt groter en groter. Mede door het aantrekken van succesvolle jonge stafleden als Maarten Smulders en Louis de Smet, die beiden lid zijn van Wageningen Young Academy. De Smet probeert met het tunen van poreuze oppervlakken stoffen te herwinnen. Lithium en fosfaat uit water bijvoorbeeld. Hij brengt daarmee, mede op basis van technieken die hier zijn ontwikkeld, heel andere toepassingen een stap verder.'

MATERIAL DESIGN

Zuillhofs groep is daarnaast geïnteresseerd in het voorspellen van eigenschappen van materialen op basis van de eigenschappen van de moleculen waaruit die materialen zijn opgebouwd. 'Material design' dus. Door de verbetering van preparatieve en analytische technieken zijn we steeds beter in staat om naar grote aggregaten van moleculen te kijken in plaats van alleen naar geïsoleerde moleculen. Meten wordt steeds belangrijker. Dat zie je in de hele samenleving terug. We willen niet alleen weten dát een bepaalde stof in een monster zit, maar ook hoeveel precies en waar in het monster. Uit die ontwikkeling van moleculen naar materiaal valt nog veel winst te halen', zegt Zuillhof. 'Op die manier hoop ik als wetenschapper mijn cadeaus ook weer aan de samenleving door te geven.' ①

BLIJ MET NOG VIER JAAR FRESCO?

Louise Fresco is door de raad van toezicht herbenoemd als bestuursvoorzitter van WUR. Medewerkers zijn daar in grote lijnen content mee. 'Iedereen kent haar en dan sta je al met 1-0 voor.' Maar wensen zijn er ook. 'WUR moet in het debat meer haar nek uitsteken.'

tekst Tessa Louwerens en Albert Sikkema illustratie Henk van Ruitenbeek

Tia Hermans

Onderzoeker bij Wageningen Environmental Research

'Louise wordt geroemd voor haar maatschappelijke inzet, maar ik zou het leuk vinden als zij daarbij meer aandacht besteedt aan biodiversiteit. **Ze spreekt veel over voedselvoorziening en landbouw, maar daarbij laat ze de rol van natuur en biodiversiteit onderbelichten.** Dus ik hoop dat Louise in de komende vier jaar haar verhaal verbreedt. Wat is het belang van natuur en biodiversiteit? Hoe geef je natuur en biodiversiteit meer ruimte in het geweld van de landbouw en economie? Bij ESG hebben mensen daar zicht op, zoals David Kleijn, Arnold van Vliet en Herbert Prins. Het zou ESG helpen als Louise daar als bestuursvoorzitter ook een mening over heeft. Zij heeft toch meer impact dan wij.'

Guido Camps

Onderzoeker bij Humane Voeding
(NB: Camps is voorzitter van de WUR Council, maar spreekt op persoonlijke titel)

'Wageningen heeft een prachtige universiteit en dus verdienen we ook een uitstekend boegbeeld. We kunnen in Wageningen soms een

beetje te veel op onszelf gericht zijn en dan loop je risico jezelf niet goed te verkopen in de Randstad. **Mijns inziens is er dan niemand beter dan Louise Fresco, met haar goede présence, haar blik naar buiten en haar goede netwerk.** Dus ik ben heel blij met haar herbenoeming. Ze moet ook lekker doorgaan met de maatschappelijke dialoog en zaken als de nieuwe samenwerking met de technische universiteiten. Ik hoor ook kritiek op Fresco, maar denk dan: wie wil je dan? Vertel mij wie de bestuursvoorzitter is van de universiteit in Utrecht, Nijmegen of Groningen. Wij hebben Fresco. Iedereen kent haar en dan sta je al met 1-0 voor.'

Jaap Schröder

Onderzoeker bij Wageningen Plant Research

'Ik denk dat een multitalent zoals Fresco beter dan haar voorganger in staat is om synergiën en wisselkoersen in beeld te brengen en te houden. **Alles beter dan een monomane voorzitter die een "efficiënte landbouw" verwacht met "schone landbouw"**. Wat ik wel een tegenvaller vond, was het vergezicht dat Fresco schetste in *de Volkskrant*. Dat kwam over als een blind pleidooi voor high-techlandbouw, alsof dat niet afgewogen zou moeten worden tegen natuurinclusieve alternatieven. Hopelijk was dat een eenmalige misser.

Verder hoop ik dat Fresco de volgende vier jaren on-Wageningse punten durft te adresseren, zoals minder vleesconsumptie en gezinsplanning – ook goed voor natuur en milieu. Op dit moment gedooft Fresco categorische statements vanuit WUR dat vee onmisbaar is voor circulaire economie en dat is echt te stellig.'

Bart Gremmen

Hoogleraar Ethics of Life Sciences

'Ik vind het heel goed dat Fresco werk heeft gemaakt van One Wageningen; er zijn schotten weggenomen tussen universiteit en instituten. Het jammere is dat we nu onder twee ministeries vallen, dat geeft altijd ambtelijk gedoe. Daarom wordt One Wageningen nu extra belangrijk. **Verder blij ik de rol van Wageningen in het maatschappelijk debat belangrijk vinden. Ik denk dat WUR daarbij meer haar nek moet uitsteken.** WUR heeft enorm bijgedragen aan de zegeningen van de huidige landbouw, maar we hebben het te weinig over de schaduwkanten van deze landbouw. Fresco is altijd positief, ze denkt dat we voedselzekerheid kunnen bereiken met landbouw en technologie, maar er is in dit jubileumjaar nog geen discussie geweest met criticasters van het huidige landbouwmodel. Die discussie zou WUR versterken, denk ik.'

Karin Schroën

Persoonlijk hoogleraar Levensmiddelenproceskunde

'Fresco heeft een brede blik op wat er speelt in de buitenwereld en betreft de wetenschap daar ook bij. **Ze gaat niet alleen de dialoog aan met de maatschappij, maar brengt ook de geloofwaardigheid van wetenschappers ter sprake en kweekt vertrouwen in de wetenschap.** Dat hebben we als wetenschappers nodig om onze rol te kunnen vervullen. In mijn

werk is de maatschappelijke acceptatie van nieuwe technologieën erg belangrijk. Ik heb het idee dat met de komst van Fresco de buitenwereld meer bij WUR binnenkomt. Dat is goed, want samen met de maatschappij kunnen we beter en sneller stappen maken.'

Hans Dagevos

Senioronderzoeker bij Wageningen Economic Research

'Ik vind het zeker niet erg dat ze blijft en hoop dat ze haar best blijft doen om de diverse meningen en disci-

plines binnen onze organisatie een stem te geven.

We zijn tegenwoordig officieel een technische universiteit, maar de Social Sciences Group is geen vijfde wiel aan de wagen. Ik merk dat Fresco er moeite voor doet om dat uit te dragen. In het onderzoek groeit ook het besef dat een toekomstbestendige wereld niet alleen met technologie is te realiseren, maar dat ook maatschappelijke verandering en andere consump-

tiepatronen noodzakelijk zijn. Dit raakt aan de interesse die Fresco heeft voor eetcultuur en voedseltradities. Dit sterkt mij in de gedachte dat ze ook de komende jaren de breedte en veelzijdigheid van WUR blijft bewaken en bewaren.'

Bart Lagerwaard

Promovendus bij Fysiologie van Mens en Dier, voorzitter van de Wageningen PhD Council

'Als raad denken we dat Louise Fresco goed werk doet om de zichtbaarheid van WUR te vergroten en het maatschappelijke debat te stimuleren. Het is een eer om zo'n nationaal en internationaal gerenommeerd persoon als voorzitter te hebben. **Voor de volgende termijn hopen we dat zij, als bestuursvoorzitter, ook een duidelijke houding aanneemt ten aanzien van het onderwijs.** Het aantal studenten neemt toe, wat een impact heeft op de onderwijsbelasting voor promovendi.'

Nederlands leren helpt buitenlandse studenten te integreren

‘Grappig is een grappig woord’

Je hoeft als internationale masterstudent in Wageningen niet per se Nederlands te spreken. Toch zijn er studenten die de moeite nemen om de taal te leren. ‘Als ik een paar woorden Nederlands spreek, reageren mensen blijer.’

tekst Yvonne de Hilster foto's Guy Ackermans

Prima, tot vrijdag’, mailt de Italiaanse Donatella Gasparro in het Nederlands om de interviewafspraak te bevestigen. Ze studeert Organic Agriculture en begon in januari met Nederlandse les bij Wageningen in'to Languages. ‘In de eerste week van mijn AID hoorde ik overal alleen maar “gggg”. Inmiddels hoor ik structuur in de zinnen. Maar de g blijft mijn favoriete klank, en grappig is een grappig woord’, vertelt ze tijdens het interview.

Social Dutch heet de cursus die Gasparro volgt, de starterscursus van Wageningen in'to Languages. Er zijn drie niveaus (zie kader). De docent spreekt vanaf het begin de hele les Nederlands. ‘Dat vinden ze best moeilijk’, zegt Sanne Hogenhuis, docent Nederlands als

tweede taal. ‘Maar we zetten studenten zoveel mogelijk zelf aan het werk, door veel te praten en te oefenen met uitspraak. Daarbij hebben we het ook over de Nederlandse cultuur, zoals dat je taart krijgt als iemand jarig is en je die niet mee hoeft te nemen.’

Gasparro begon om meerdere redenen met Social Dutch. ‘Ik leer graag nieuwe talen, want dan leer je ook op nieuwe manieren denken, het opent deuren in je hoofd. Daarnaast is taal ook cultuur, en ik blijf hier in ieder geval twee jaar wonen, dus het zou stom zijn om geen

‘Je legt makkelijker contact met mensen als je hun cultuur probeert te begrijpen’

Nederlands te leren.’ Ze brengt haar Nederlands nu al in de praktijk als student-assistent bij Farming Systems Ecology. Ze helpt onder meer bij excursies in Nederland. ‘Niet iedereen die je bezoekt spreekt makkelijk Engels.’

WIL JE ZEGELS?

Raissa Rustandi uit Indonesië, masterstudent Food Technology, begon met Social Dutch omdat ze verwacht dat dit haar carrière mogelijkheden vergroot. ‘Op de Career Day hoorde ik van een bedrijf dat ze van internationale medewerkers verwachten dat ze in de alledaagse conversatie Nederlands spreken. Ook voor een baan bij een Nederlands bedrijf in Indonesië kan het een pluspunt zijn. Daarnaast vind ik dat je je als buitenlander aan Nederland moet aanpassen. In Wageningen is iedereen gelukkig heel open-

▲ Donatella Gasparro uit Italië: ‘Een nieuwe taal leren opent deuren in je hoofd.’

minded, maar ouderen bijvoorbeeld praten toch liever Nederlands met je.'

In Social Dutch I gaat het om het begrijpen van cijfers, om zinnetsjes als 'hoe gaat het', 'dank u wel' en 'wil je zegels', en om alle klanken, vertelt Rustandi. 'De docent praat alleen Nederlands en dat vind ik heel goed, dat traint je oren. Verstaan en spreken zijn lastig, lezen is vrij makkelijk.' Het scheelt in haar geval dat ze in Indonesië al een paar jaar Duits had op school, en tijdens haar bachelor in Duitsland stage liep.

OP DE MARKT

De Franse Mathilde Coutant, masterstudent Animal Sciences, is bezig met Social Dutch III. Ze worstelt vooral met de Nederlandse zinsbouw en woordvolgorde, maar ook met het onthouden van woorden die haar niets zeggen. 'Er zijn veel woorden die ik op geen enkele manier kan koppelen aan het Engels, Frans of Latijn, zoals huur, wortel en tuin.'

Coutant had nooit gedacht Nederlands te gaan leren. 'Toen ik hier kwam studeren, wist ik dat alles in het Engels kon en dacht ik ook na mijn afstuderen direct terug te gaan. Ik wilde liever mijn Engels verbeteren. Dat ik vorig jaar toch met Social Dutch ben begonnen, was om mijn vriend te verrassen – een Nederlander. Maar na de eerste cursus ben ik doorgegaan, omdat ik merkte dat mijn andere Nederlandse vrienden het waarderen dat ik Nederlands probeerde te praten. Je legt ook makkelijker contact met mensen merk ik, doordat je laat zien dat je iemands cultuur probeert te begrijpen. In winkels of op de markt merk ik dat als ik een paar woorden Nederlands spreek, mensen blijer reageren. Ook bij groepswork heeft Nederlands kunnen spreken voordelen, als je onderlinge gesprekken tussen Nederlandse studenten kunt volgen of nuances kunt oppikken.'

LIEVER GRATIS

Coutant is net als Gasparro en Rustandi tevreden over de toegankelijkheid en praktische insteek van de cursus. En ook over de prijs (zie kader). De Student Council vindt echter dat er meer en gratis cursussen Nederlands voor internationale studenten moeten komen. 'Het is goed voor de integratie en inclusie als

▼ Mathilde Coutant uit Frankrijk: 'Veel Nederlandse woorden zeggen me niets, zoals wortel.'

▲ Raissa Rustandi uit Indonesië: 'Ouderen praten toch liever Nederlands met je.'

de taalbarrière kleiner wordt', zegt initiatiefnemer Amit Choudhary van de partij Sustainability & Internationalisation. 'Verschillende universiteiten bieden al gratis Nederlandse lessen aan. Je laat studenten zich zo ook welkom voelen.'

Momenteel gaat een derde van het jaarlijkse WUR-budget (170 duizend euro) voor betaalbare taalcurssussen voor studenten naar Social Dutch, zegt Liesbeth van der Linden van Corporate Education & Student Affairs. De rest gaat naar cursussen Engels, Academic Writing, Frans en Spaans. 'Vanwege de groei van het aantal studenten kunnen er redenen zijn om meer budget vrij te maken, dat moeten we nog bekijken. De prioriteit ligt bij Engelse taalvaardigheid, omdat die voor het onderwijs belangrijk is.'

CURSUS SOCIAL DUTCH

Internationale studenten die Nederlands willen leren, kunnen bij taalinstuut Wageningen In'to Languages de cursussen Social Dutch I, II en III volgen. In de september, januari/februari en april/mei starten voor ieder niveau twee groepen met maximaal 18 deelnemers. De groepen zijn standaard vol.

De cursussen bestaan elk uit vijftien lessen, twee keer per week, met een afsluitende toets. De lessen zijn op de campus, aan het eind van de middag of begin van de avond. Studenten betalen dankzij subsidie van de universiteit geen 400, maar 90 euro voor een cursus. Voor internationale medewerkers en promovendi is er de cursus Basic Dutch (12 lessen).

WOLKENKRABBERS

Spaanse wetenschappers hebben een algoritme ontwikkeld dat de skyline van grote steden voorspelt. De formule berekent waar en hoeveel wolkenkrabbers er komen. Die stadsontwikkeling lijkt namelijk als twee druppels water op hoe levende systemen groeien op basis van genetische regels en natuurlijke selectie. Stedenbouw is dus iets organisch.

SLIM

Hoe intelligenter een mens, hoe efficiënter de hersenen, blijkt uit onderzoek van de Ruhr-University Bochum (Duitsland). Slimmere mensen hebben minder verbindingen tussen hersencellen. De bedrading in de denkmotor is dus kennelijk efficiënter. Dat verklaart volgens de onderzoekers ook waarom slimmere mensen bij testen minder hersenactiviteit vertonen dan anderen. Een nieuw bewijs dat overdaad schaadt.

MARSHMELLOW (1)

De beroemde marshellowtest (hoe beter kleuters een verleiding kunnen weerstaan, hoe succesvoller later in het leven) blijkt toch niet zo voorspellend. Psychologen van New York University herhaalden de studies van Walter Mischel uit de jaren zestig en zeventig en vonden nauwelijks tot geen resultaat. Daarmee is een klassieker uit de psychologische literatuur min of meer onderuit geschoffeld.

MARSHMELLOW (2)

De onderzoekers wijten het verschil in resultaat aan de onderzochte groep. Mischel gebruikte een kleine groep kinderen van hoogopgeleide Stanford-medewerkers. De New Yorkse wetenschappers onderzochten een veel grotere en vooral diversere groep kinderen. Verleidingen weerstaan is mogelijk goed voor je tanden, maar je wordt er dus niet per se beter van.

▲ Lisa Becking heeft de boekenclub *On the same page* opgericht.

FOTO: SVEN MENSCHER

Samen hetzelfde boek lezen

Hoe leuk zou het zijn als honderden studenten en medewerkers van WUR tegelijk hetzelfde boek lezen en daar na afloop over praten? Heel leuk, denkt universitair docent Lisa Becking. Samen met de Wageningen Young Academy heeft ze boekenclub *On the same page* opgericht.

*Hoe kwam je op het idee voor *On the same page*?*

'Ik heb mijn postdoc in Berkeley gedaan, waar ze een boekenclub voor de hele universiteit hebben. Ik houd van lezen en raakte geïnspireerd door het gegeven dat studenten, docenten, onderzoekers en andere medewerkers tegelijk met hetzelfde boek bezig zijn. Door dat hier ook te stimuleren en door bijeenkomsten en buzz rond een boek te organiseren, hoop ik mensen op de campus met elkaar in contact te brengen. Een gemeenschappelijk interesse in een boek en een thema maakt het makkelijker om met vreemden een gesprek te beginnen – je bent op dezelfde pagina! Literatuur kan je verrassen met een ander perspectief op een onderwerp dat je al dacht te kennen.

Boeken kunnen je eigen gedachten nuanceren en je uit een tunnelvisie trekken. Dit is zeker relevant op een campus zonder faculteiten voor kunstgeschiedenis of letteren. We hopen dat het een terugkerende festiviteit wordt en dat we elk jaar samen één of twee boeken lezen.'

Wie kiest de boeken?

'Samen met Louise Fresco, Betina Piqueras, Jessica Duncan en Eva van den Broek hebben we een lange wensenlijst gemaakt. De criteria waren dat het boek zowel in het Nederlands als Engels beschikbaar is en dat de auteur discussie kan aanwakkeren. We lezen nu *Het land van de vaders* van Vamba Sherif. We hebben voor hem gekozen omdat hij een relatief jonge auteur is die actief is in het maatschappelijke debat.'

*Waarover gaat *Het land van de vaders*?*

'Ik wil liever niet te veel over de inhoud zeggen, om te voorkomen dat ik het beeld bepaal. Vamba Sherif schrijft over de plek waar je je thuis voelt, over bewegen tussen landen en over de verwachtingen die we hebben van de plekken waar we heengaan. We denken dat dit onderwerp interessant is voor mensen op een internationale universiteit. Het thema past ook bij *Must Leave*, het nieuwe kunstwerk in onze vijver.'

Hoe kunnen mensen meedoen?

'Je hoeft alleen maar het boek *Het land van de vaders* te lezen. We hebben nog steeds een aantal exemplaren om te verdelen; misschien vind je er zomaar één in een WUR-gebouw. Op 4 juni in Impulse zullen we met elkaar ideeën uitwisselen over het boek en vragen bedenken die we aan de auteur kunnen stellen. Op 18 juni komt Vamba Sherif naar Wageningen om vragen te beantwoorden en met ons te praten. Iedereen is welkom, ook mensen die nog niet het hele boek hebben gelezen. Je kan ook twee hoofdstukken lezen die we online hebben gezet en die de essentie van het boek bevatten.' **JS**

*Meer weten? Zoek op WUR.nl naar *On the same page*.*

Studenten organiseren conferentie over honger

De wereld van Stephanie Rycken en Apple Espino is aanzienlijk groter geworden sinds ze werken voor de internationale conferentie *Towards Zero Hunger*. Het VN-principe 'leaving no one behind' is hun belangrijkste drijfveer.

Op 30 en 31 augustus 2018 wordt bij WUR de internationale conferentie *Towards zero hunger: Partnerships for impact* gehouden. Die draait vooral om Sustainable Development Goal (SDG) 2: 'end hunger, achieve food security and improved nutrition, and promote sustainable agriculture'.

Stephanie Rycken (25) uit België en Apple Espino (29) uit de Filipijnen zijn twee van de negen masterstudenten die meehelpen met de organisatie van de conferentie. Ze verzorgen de promotie en organiseren de parallelle online conferentie

voor studenten. Daarvoor hebben ze het idee van een Foodathon bedacht, een evenement waarbij groepen studenten 36 uur lang gaan proberen om oplossingen te vinden voor uiteenlopende aspecten van het wereldvoedselvraagstuk.

De negen masterstudenten komen van drie verschillende continenten. Deze multiculturele mix heeft hun geleerd om problemen van veel verschillende kanten te bekijken en empathisch te zijn.

Rycken was de eerste student die betrokken was bij het project. Tijdens een workshop in One World Week 2017 raakte ze geïnspireerd door Martijn Visser, de Nederlandse VN-jongerenvertegenwoordiger. Espino hoorde voor het eerst van de conferentie toen ze in augustus 2017 een lunchlezing van Rycken bezocht. Afgelopen november ging de SDG-studentcommissie echt van

FOTO: SVEN MENSCHER

▲ Apple Espino en Stephanie Rycken (derde en vierde van rechts) vergaderen met de andere studenten die helpen bij de organisatie van de conferentie *Towards Zero Hunger*.

start.

De SDG-conferentie zelf is bedoeld voor belangrijke stakeholders die zullen discussiëren over hun visies op en bijdragen aan een wereld zonder honger. Studenten kunnen meedoen aan Foodathon of online meepraten. De winnende teams van de Foodathon zullen worden

gekoppeld aan organisaties die hun voorstellen gaan uitwerken. **KT**

Bekijk de video op resource-online.nl/video

ONDERTUSSEN IN... EGYPTE

'Publieke belediging is in Egypte streng verboden'

Een kritische video over vrouwenrechten op social media heeft de Egyptische vrouw Amal Fathy en haar man en kind in problemen gebracht. Ze zijn opgepakt door de politie. Promovendus Ali El-Hakeem vindt dat activisten zo objectief en respectvol mogelijk moeten zijn; alleen dan kunnen ze verandering stimuleren.

'De video toont een gefrustreerde Fathy die de regering en alle Egyptische mensen in grove woorden vervloekt. Ik had medelijden met haar en voelde me tegelijkertijd ook beledigd. In mijn cultuur worden respectloze statements in het openbaar serieus genomen. Ik heb het gevoel dat Nederlanders hier ontspannen mee omgaan, maar in Egypte is publieke belediging streng verboden. Daarom denk ik dat het niet slim van Fathy was om de video te delen. CNN en andere media stelden haar voor als een activist, maar Fathy's advocaat zei dat ze als een gewone burger sprak. In mijn ogen creëert een activist bewustzijn voor een situatie door deze zo objectief mogelijk te beschrijven. Hij of zij levert bewijs voor claims en doet suggesties voor verbeteringen.

Ik volg een aantal Egyptenaren op social media die op deze constructieve manier kritiek leveren. Fathy's gedrag in de video komt niet

AMAL IS NOT A CRIMINAL

TAKE ACTION

▲ Amnesty International voert actie om Amal Fathy vrij te krijgen.

overeen met mijn beeld van een activist. Mijn thuisland staat voor veel uitdagingen. Eten, transport en diensten worden duurder omdat Egypte vooral afhankelijk is van importen. Dat dwingt mensen ertoe om vooral in hun basisbehoeftes te voorzien in plaats van te innoveren en ontwikkelen. Ik ken veel mensen die proberen om op kleine schaal aan verbetering te werken. Ze worden ontmoedigd door bureaucratie en corruptie. Ik geloof dat het essentieel is om buitenlandse investeringen aan te moedigen door corruptie te verminderen en te investeren in onderwijs en onderzoek. Ik hoop dat de omstandigheden in Egypte de komende jaren verbeteren. Ik zou graag naar mijn thuisland teruggaan en een vruchtbaardere omgeving aantreffen om in te werken en de kwaliteit van het leven verder te verbeteren.' **J5**

Promovendus Ali El-Hakeem uit Egypte vertelt over de situatie in zijn thuisland.

OP DE CAMPUS

'Voordat we een foto maken, doe ik nog even lippenstift op.' De uit Utrecht afkomstige Rosalie Fidder (23) haalt een rode lipstick uit haar tas. In dit soort situaties komt het stadse in haar duidelijk naar boven.

Rosalie herinnert zich haar eerste dag in Wageningen nog goed. 'Ik moest naar De Dreijen. Ik stapte de bus uit en stond gewoon bijna in een weiland. Ik was wel voorbereid op meer natuur en koeien, maar toch was het wel even een cultuurschok. Ik heb meteen mijn vrienden in Utrecht geappt: Jongens, ik zit in een weiland! Maar nu ben ik het wel gewend. Ik hou van het groen en het feit dat je aan het water kan zitten. Ik waardeer ook de gezelligheid. De uni voelt als klein dorp, ook al zijn er meer dan tienduizend studenten.' Om nieuwe mensen te leren kennen in Wageningen, sloot Rosalie zich aan bij de Green Office, een team van vijf studenten en één oud-student die samen creatief nadenken over de verduurzaming van de universiteit.

'Enerzijds wilde ik wat meer betrokken raken bij het leven in Wageningen, anderzijds vond ik de Green Office een interessant initiatief. Ik kende het principe al uit Utrecht, maar destijds had ik er geen tijd voor. Nu, tijdens mijn master, heb ik er wel tijd voor.

'Ik heb meteen mijn vrienden in Utrecht geappt: Jongens, ik zit in een weiland!'

Althans, het is wel druk. Maar het is een gezellig en divers team en ik vind het leuk om meetings te hebben met mensen van de universiteit die ik anders nooit zou spreken, zo-

als de energiecoördinator en andere stafleden.'

Ondertussen heeft Rosalie een goede balans gevonden tussen haar leven in Wageningen en dat in Utrecht. 'Ik vind het belangrijk om mijn best te doen voor mijn studie en aanwezig te zijn bij colleges. Als ik hier ben, ben ik gefocust en gebruik ik al mijn tijd om te lezen en me voor te bereiden. Maar als ik thuis ben, doe ik helemaal niks meer. Ik vind het wel fijn om zo'n scheiding te hebben. In Wageningen ben ik de student en in Utrecht heb ik mijn sociale leven en mijn werk.' **EvdG**

FOTO: EVA VAN DER GRAAF

FEESTEN

Zin in een feestje? Wageningen Uitgaans Promotie wijst de weg. Zie ook www.wageningenup.nl.

THEATER JUNUSHOFF - PHD PARTY

1 juni vanaf 22.00

De PhD Party is dé gelegenheid voor promovendi om zich even helemaal te laten gaan. Arthur Mol zal proosten op 100 jaar WUR en daarna gaat het dak eraf met liveband Flotsam metric en dj Waeil.

CAFÉ DANIELS – INDIEPUB: REINO EN GIFTER

7 juni vanaf 20.30

Alweer de derde editie van InDiePub. Reino speelt alternatieve dancepunk (denk: Blur, Talking Heads en Franz Ferdinand). Gifter brengt pakkende deuntjes die al zijn gedraaid op 3FM. Gratis entree.

FORUM EN ORION – GNSK-FEEST

9 juni vanaf 22.00

Overdag is er zo'n 12 uur gezwoegd en gezweet op het Groot Nederlands Studenten Kampioenschap. En 's avonds krijgen de voetjes ook geen rust, want die moeten van de vloer in Forum en Orion. Er komen dj's en coverbands. **E**

FOTO: SVEN MENSCHL

▲ Zelfs de bar van Nji-Sri was niet veilig voor dansende voeten tijdens het gezamenlijke feest van de studentenvereniging en studentenpartij VeSte op donderdag 17 mei.

Wageningse masterstudenten gaan voor hun stage en thesis de hele wereld over. Ze maken kennis met de praktijk en andere culturen. Hier vertellen ze over hun avonturen.

‘Sommigen eten hun zieke dieren op’

‘In Sierra Leone zijn de meeste gemeenschappen erg afhankelijk van dieren. De mensen hebben veel interactie met ze, terwijl ze vaak niemand hebben om hen te adviseren als hun dieren ziek worden.

De verspreiding van het ebolavirus via dieren in 2014 was de aanleiding voor het Community Animal Health Worker-project. Dit project selecteert mensen uit verschillende dorpen en leert hen basiskennis aan over dieren. Zo leert die persoon wanneer een dier ziek is, hoe het behandeld kan worden en wanneer het in quarantaine moet. Ik heb mijn thesis over dit project gedaan.

GEVAARLIJKE MOTORTOCHTEN

Ik heb dingen gedaan die ik nooit voor mogelijk had gehouden, zoals achterop een motor door afgelegen gebieden in het Konodistrict reizen. Voor het project namen elke dag tientallen mensen interviews af in de gemeenschappen. Ze vroegen bijvoorbeeld naar gewoontes in de omgang met dieren. De dorpen waren zo afgelegen dat de interviewers ons niet konden bellen als er een probleem was. Daarom ging ik er elke paar dagen heen met mijn motorrijder. Ik controleerde of de gebruikte tablets nog werkten, of er geen problemen waren met de data en of interviews niet per ongeluk verwijderd waren. Motortochten kunnen daar erg gevaarlijk zijn, maar ik wist dat ik spijt zou krijgen als ik het niet zou doen. Achteraf waardeer ik deze ervaring enorm.

Ik heb ook zelf een paar interviews gedaan, om uit te vinden of het project ook iets kan betekenen in andere gemeenschappen. Ik kwam erachter dat ook die dorpen veel baat zouden hebben bij een getrainde dierenexpert, omdat sommige geïnterviewden daar vertelden dat ze hun zieke dieren opaten. Dat kan natuurlijk leiden tot een verspreiding van ziektes.

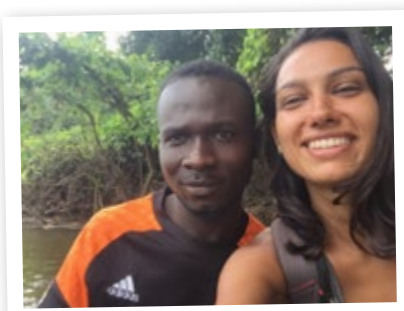
VELDWERK IN AFRIKA

Ik wilde naar Afrika voor mijn thesis omdat ik daar nog nooit geweest was, en omdat ik er goede verhalen over had gehoord. Casussen bij mijn vakken gaan vaak over Afrika, dus ik

dacht dat het interessant zou zijn om erheen te gaan en het zelf te ervaren. Ik zou het iedereen aanraden om veldwerk te doen voor je thesis. In plaats van achter een bureau naar nummers te kijken, kan je door veldwerk de resultaten linken aan gezichten en plaatsen. Hierdoor begrijp je beter wat ze bedoelen. Ik denk dat het ook verbetert wat je schrijft.

Het project was erg druk, dus vrije dagen had ik bijna niet. Als ik vrij was, ging ik met de locals sporten of wedstrijden kijken. Ik mis Sierra Leone enorm en hou vliegtickets in de gaten. Ik kan het momenteel niet betalen, maar ik zou op een dag graag teruggaan.’ EvK

Meer interviews
op resource-online.nl

HET ECHTE WERK

- Wie?** Leah Situnayake, masterstudent International Development uit Sri Lanka
- Wat?** Thesis over het Community Animal Health Worker project
- Waar?** Koidu, Sierra Leone

In memoriam

Hans Huberts (1929-2018)

Op zondag 22 april 2018 is van ons heengegaan de markante en enigszins excentrieke man, alsmede onze trouwe vriend en college Hans Huberts. Hans belichaamde gedurende pakweg vijftien jaar alles waar Agromisa voor stond. Dat was in de jaren zestig en zeventig, toen veel Wageningse studenten nog familieleden hadden die als zending in de tropen werkten. Agromisa bestaat nog steeds, in afgeslankte vorm, maar toen was het een ontmoetingspunt voor Wageningers die landbouwkennis beschikbaar wilden maken voor het praktische werk op het 'zendings- en missieveld'.

Hans werd geboren op 8 maart 1929 in Bergen op Zoom in een traditioneel katholiek gezin. In Wageningen verwaarloosde hij zijn studie en zichzelf ten gunste van de nonnen en de paters in de tropen. In 1972 maakte hij met hulp van oud-collega's en vrienden de overstap van Agromisa naar de bibliotheek van de Landbouwhogeschool Wageningen. Daar werkte hij vooral achter de schermen aan het catalogiseren van boeken en tijdschriften. Hij was ook actief lid van de Hogeschoolraad.

Hij bleef tot voor kort uitzonderlijk scherp, humoristisch en betrokken bij de wereld. Pakweg een half jaar geleden verzwakte hij plotseling. Uiteindelijk is hij toch nog vrij onverwacht gestorven aan de complicaties van het ouder worden. Een lang ziekbed is hem gelukkig bespaard gebleven en tot het eind zijn er mensen rondom hem geweest. Met hem verdwijnt een monument van een tijdsgewricht, een man die alles op zijn zette voor 'het helpen van de mens in de Derde Wereld'. We herinneren hem als zeer bijzondere vriend en collega.

Hans Schiere en Gerard Pesch

Mededelingen

BEYOND CONNECTION – ME&YOU IN THE DYNAMICS OF COLLABORATION: REGISTER NOW

This course, beginning in September, consists of four workshops and four individual coaching sessions: Opening up and locate yourself, Dynamics and trust, Network and connect, Project presentation. We focus on the dynamics at play when people, groups or (project) teams meet and connect across disciplines. The trainers are Djura Prins and Cor Meurs. For more information, search the intranet for Beyond Connection or email Ann-Marie Ryan at lend.chr@wur.nl.

NEDERLANDSE DATAPRIJS 2018

Nomineer jezelf, een andere onderzoeker of een onderzoeksgroep vóór 1 juli voor de Nederlandse Dataprijs 2018, de prijs voor het beschikbaar stellen van onderzoeksdata voor aanvullend of nieuw onderzoek. De winnaars ontvangen € 5000 om de dataset toegankelijk(er) te maken.

RESEARCHDATA.NL/DIENSTEN/DATAPRIJS

AFRICA THESIS AWARD

Are you interested in Africa and is your Master's thesis on a related subject? If so, the African Studies Centre in Leiden is offering you the chance to win €500. The award is presented to a student whose Master's thesis has been completed on the basis of research conducted on Africa. Any final-year student who has completed his/her Master's thesis with distinction (80% or higher or a Dutch rating of at least an 8) may apply. The thesis must have been examined in the twelve months prior to the deadline of 8 July.

ASCLEIDEN.NL

STAGELOPEN BIJ TECHBEDRIJVEN IN SILICON VALLEY

Heb jij altijd al in het epicentrum van technologische ontwikkeling willen werken? Ervaring willen opdoen bij bedrijven zoals Apple en LinkedIn? Met het stageplatform van het Nederlands Consulaat Generaal in San Francisco is dit nu mogelijk. Het platform, *Internships in the Valley*, is op voorstel van

Future WUR your ideas?

Information Market: New Strategic Plan WUR (for staff and students)

Date: Monday 4 June 12.00-13.30
Location: Wisdom & Wonder Pavilion, Wageningen Campus

For example:

- new business model WR
- more rotation of chair holders?
- WUR as an attractive employer
- opportunities for new investment themes
- an international organisation?

Voucher for free ice cream or coffee.
Bon voor gratis ijsje of koffie.

Information Market
new strategic plan WUR
4/6/2018. 12.00-13.30
Pavilion Wisdom & Wonder

Feestje?

UIER HET BIJ H41

Voor al uw borrels, diners en feesten.
Bel of mail ons en vraag naar de mogelijkheden.

EETCAFÉ H41

Contact:
0317-42 17 15
info@h41.nl

SMAKELIJK
&
VERMAKELIJK

Herenstraat 41
Wageningen
www.h41.nl

minister-president Mark Rutte en Neele Kroes, toenmalig gezant van StartupDelta gestart. Naast stages bij grote techbedrijven is het binnenkort ook mogelijk om bij incubators en accelerators aan de slag te gaan. Tijdens het sollicitatieproces word je begeleid door het Consulaat Generaal bij praktische zaken zoals het vinden van huisvesting, de visumaanvraag en contact met de SF-community.

NLINTHEUSA.COM/INTERNSHIPS-IN-THE-VALLEY

Agenda

Donderdag 31 mei, 22.30

UNITAS PRESENTEERT: FINGERLICKIN' PLEASURE CRUISE VOL. 2

Het heetste feest van het jaar komt eraan: Fingerlickin' op 31 mei! 's Nachts varen we over de Rijn op een mega partyboot met sexy strippers en de lekkerste muziek van ons Suck My Disc dj-team! Koop je tickets NU, want OP=OP. TICKETKANTOOR.NL/SHOP/VINGERLIKKEN

Donderdag 31 mei & 1, 2 juni, 20.30
'DE MEEUW': STUDENTENTHEATER IN HET BELMONTE ARBORETUM

'Mensen zijn net meeuwen. Het is aanpassen, vissen of sterven.' Ook dit jaar zal het mooie Belmonte het toneel vormen voor de jaarlijkse voorstellingen van de Wageningse Studenten Toneel Vereniging. We spelen 'De Meeuw' van Tsjechov – een stuk over liefde, kunst, onvervuldheid en desillusie.

WSTV.NL/DE-MEEUW

Vrijdag 1 t/m 14 juni

FILMS VOOR STUDENTEN

Aus dem Nichts: Duits drama geïnspireerd op rechts-extremistische moorden, recht en wraak. *The Rider*: drama over jonge rodeoheld die na een zwaar ongeluk probeert zijn plek te hervinden. *Nico, 1988*: biopic over de laatste twee jaar van Christa Päffgen, Lou Reeds muze. *Foxtrot*: Israëlijs drama over jonge soldaat die zou zijn gesneveld tijdens zijn dienstplicht bij een verlaten grenspost. Locatie: Wilhelminaweg 3A, Wageningen. €6,50/€5.

MOVIE-W.NL

Vrijdag 1 & zaterdag 2 juni, 20.00
LENTECONCERTEN VAN WAGENINGSE STUDENTEN KOOR EN ORKEST (WSKOV)

Het koor zingt o.a. *Five Days That Changed The World* van B. Chilcott; een inspirerend vijfdelig stuk over ontdekkingen in de wetenschap, waarbij het koor begeleid wordt door piano en pauken. Het weerspiegelt het thema *Music and Science*, gekozen i.h.k.v. 100 jaar WUR. Voorafgaand aan het concert, om 19.00 uur, geeft Cees Mobach een interactieve lezing met beeldmateriaal over Symfonie no. 3 *Die Rheinische* van Robert Schumann die de WSKOV in het concert ten gehore brengt. Locatie concerten: vrijdag Johannes de Doperkerk (Bergstraat 17); zaterdag de Grote Kerk (Markt 1).

WSKOV.NL

Vrijdag 8 juni 20.00

SAXPLOSIEF IN CONCERT

De afgelopen jaren is saxofoonensemble Saxplosief regelmatig te horen geweest bij evenementen op de campus en in het centrum van Wageningen. Dit jaar optient een concert, ditmaal i.s.m. met saxofonisten van harmonie Excelsior uit Eibergen en een deel van het koor van de WSKOV. U hoort o.a. de bruisende swing van George Gershwin's *An American in Paris* en het meeslepemde en epische stuk *The Planets* van Gustav Holst. Laat Saxplosief u verrassen met de veelzijdigheid van de saxofoon! Locatie: Arboretumkerk Wageningen, Delhorstpad 6. Kosten: €5,-. Reserveer via saxplosief@gmail.com.

Zaterdag 9 juni, 13.30-16.00

GENOEG VAN JE EIGEN WIJS? ZING SAMEN!

Het Andere Koor (HAK) in Wageningen heeft plaats voor goed gestemde zangers/zangeressen! Kom kennismaken op de open repetitie in Pantarijn, Hollandseweg 9 te Wageningen. Tijdens de repetitie kun je meezingen in het 'Requiem' van Gabriel Fauré, met orkestbegeleiding. Aanmelding niet verplicht, wél handig, via: cox.merkelijn@upc-mail.nl. Je ontvangt dan bladmuziek per mail.

HWSOHAK.NL

Colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen University & Research. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Droevendaalsesteeg 4,
6708 PB Wageningen
(Atlas, gebouw 104, bode 31).
Postbus 409 6700 AK Wageningen.
Secretariaat: Thea Kuijpers,
resource@wur.nl, 0317 484020
Website: www.resource-online.nl.
ISSN 1389-7756

Redactie

- Anton van Elburg (hoofdredacteur ad interim) anton.vanelburg@wur.nl, 06 5429 8594
- Lieke de Kwant (eindredacteur magazine) lieke.dekwant@wur.nl, 0317 485320
- Linda van der Nat (eindredacteur website) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Tessa Louwerens (dier, voeding), tessa.louwerens@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724
- Luuk Zegers (studenten en onderwijs) luuklf.zegers@wur.nl, 0317-486002

Aan Resource werken mee

Guy Ackermans, Sam van Beljouw, Annie Berendsen, Alexandra Branderhorst, Evelien Castrop, Cathy Chen, Susie Day, Teun Fiers, Marijn Flipse, Stijn van Gils, Aart-Jan van de Gind, Eva van der Graaf, Clare McGregor, Anne van der Heijden, Yvonne de Hilster, Hoger Onderwijs Persbureau, Lotje Hogerzeil, Anja Janssen, Femke Janssen, Liza van Kapel, Echica van Kelle, Helena Ligthert, Piotr Kukla, Sven Menschel, Carina Nieuwenweg, Rik Nijland, Madhura Rao, Manon Römken, Henk van Ruitenbeek, Julia Schäfer, Eva van Schijndel, Joris Tielens, Pascal Tieman, Konstantina Togka, Friso Veenstra, Didi de Vries, Clare Wilkinson, Rob de Winter, Remo Wormmeester, Kenneth van Zijl

Vormgeving Geert-Jan Bruins, Paul Gerlach

Druk Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020

Deadline

Deadline aanlevering serviceberichten: uiterlijk een week voor verschijningsdatum. De redactie behoudt zich het recht voor berichten te redigeren en/of in te korten.

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen University & Research

Vakantiekracht medewerker Klantcontact

Interesse in vakantiebaan?

Rustig tijdens de zomermaanden? Niet bij Idealis! Aankomende eerstejaarsstudenten zijn op dat moment op zoek naar een kamer. Dat betekent automatisch veel werk voor ons. Heb jij de zomermaanden nog niet volgepland en wil je werken in een leuke en informele omgeving? Dan zoeken wij jou!

Idealis zoekt per direct tot 1 oktober (dus niet voor een paar weken) een medewerker Klantcontact voor het liefst 36 uur per week. Als medewerker Klantcontact zorg je dat het verhuurproces goed verloopt. Je beantwoordt vragen van onze klanten, zowel aan de balie, telefonisch als per email.

Salaris

Je salaris is € 2.244,- bruto bij een 36-urige werkweek.

Heb je interesse?

Stuur dan zo snel mogelijk een korte motivatie en een CV naar vacatures@idealis.nl ter attentie van Bart van As, manager Wonen/Vastgoed.

DAGELIJKS VERS

Het laatste nieuws vind je op resource-online.nl

RESOURCE

For iedereen van Wageningen University & Research

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATIE: HENK VAN RUITENBEEK

Goodbye heavy wallet!

One day, I was buying some fruit and vegetables at the market with my Dutch friends. Done with groceries, we decided to have coffee at a café nearby. Suddenly one of my friends stopped to check her pockets for her wallet. She found nothing and went pale. Then she tried again and after some minutes, she found what she was looking for: a tiny wallet with an ATM card inside. No cash, not even a cent.

In Wageningen I rarely see anyone carrying a 'proper' wallet, one with cash in it and lots of cards. It surprised me at first, since back in Indonesia, I used to take my wallet everywhere and anytime, full of bank notes, coins, and many cards such as an ATM card, my driving license, student card, hospital card, and membership or discount cards for stores, the library, the skin center, the sports centre, etc. In total, I carry 18 cards around in my wallet. So I have to use a big bag if I want to carry anything else too. Not to mention that if I want to carry coins as well, I have to put them in a separate pouch.

Here, I don't need to carry all that around with me. All I need to bring is my student card and pinpas, as non-cash payment is accepted almost everywhere. What surprises me most is that even at the market, most of the stalls welcome non-cash payment. So a tiny pouch is my mate during my time in the Netherlands. I only need to bring my old big wallet when I travel to other cities, so I can take along my *ov-chipkaart* and residence permit.

This is what I love most about living in Wageningen, a small city yet so peaceful. I love the simplicities, like my tiny, cute pouch. Goodbye heavy wallet! 📍 **Atina Rosydiana, an MSc student of International Development Studies, from Indonesia**

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn twenty-five euros and Dutch candy.

[NL]

MINIPORTEMONNEE

Munten, bankbiljetten, rijbewijs, bankpas, bibliotheekkaart, ziekenhuiskaart, kortingskaarten... Wanneer Atina Rosydiana in Indonesië op pad ging, had ze altijd een dikke portemonnee bij zich. In Wageningen nam ze aanvankelijk ook steeds die volle beurs mee, tot ze ontdekte dat ze vrijwel overal met haar pinpas kan betalen. 'Zelfs op de markt verwelkomen de meeste stalletjes pinbetalingen.' Dus nu neemt ze alleen nog meer een klein mapje mee met haar pinpas en studentenkarte erin. 'Ik houd van de eenvoud hier. Dag dikke portemonnee!'